

Barrancs

BARRANC DE L'AULET DE PUJALS

16 de març de 1930. La vinya de Llorenç Xifrà i Castañé, situada en el paratge Vinyes Noves de Pujals, limita al nord amb la reguera que forma el barranc de l'Aulet de Pujals.

Fons patrimonial de Pujals del Mas.

BARRANC, depressió fonda produïda en la terra per les aigües corrents o de pluja. D'un pre-romà BARRANCA, del mateix significat. És probable que la terra originària d'aquest mot sigui la Península Ibèrica, d'on s'hauria estès a França. *Barranc* és derivat del pre-romà BARRA.

(V. II, pàg. 318, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

Cims - Turons

AGUDES, LES

16 d'abril de 1448. Venda atorgada per Pere Regàs de Lliors a favor de Bartomeu Vilar i Llorenç Vilar, son gendre, pagesos d'Arbúcies, d'una peça de terra erma i boscosa, situada en la parròquia esmentada, en el lloc anomenat Pla de la Nec, afrontant per les parts d'occident i a cers amb en Vidal, en Cortina i altres, actuant de mitjancer el torrent que puja a les Agudes.

AHMA, Pergamins del mas Vilar d'Arbúcies.

AGUDA, del llatí ACUTA, 'punxeguda'. *Les Agudes*: cim format de puntes a manera de crestes, en el Montseny. (1a. doc.: fi s.XIII, pàg. 84, V. I, DECLC, J. Coromines).

(V. I, pàg. 315, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

CASERNES

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta el cim en el punt anomenat Casernes, que després baixa a la plana de Fàbrega.

APA, Notes de Mn. Ramon Banús, rector d'Arbúcies.

CIM DE MURTULÉS

20 de novembre de 1861. Línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic. S'esmenta després de la collada de la Creu, amb un molló més avall del cim de Murtulés, d'aquest al coll dels Estalviats.

APA

CIM, el punt més elevat d'una cosa, especialment el punt més elevat d'una muntanya. Masculinització de *cima*, probablement feta en època prou recent, com sembla demostrar-ho el fet de no trobar-se la forma *cim* en cap document català antic, i trobar-s'hi en canvi *cima* amb força freqüència.

(V. III, pàg. 143, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

COLLET DEL CORRAL DE SAJALÀ

4 de novembre de 1889. Acta de partió i amollonament del terme municipal d'Arbúcies. En el terme

Les Agudes

Foto: AHMA. S. Carreras

de Viladrau, entre el camí Marçaler i el collet de la Beguda es troba el Puig anomenat Collet del Corral de Sajalà.

AHMA

COLLET. [1037] Derivat de *Coll*. Com a terme orogràfic té, més o menys per tot i en tots els temps, el sentit de 'pas elevat entre muntanyes més altes', però en la llengua antiga pren més el terme de 'muntanyola, turó baix'. En totes dues aquesta paraula ve més aviat del llatí COLLIS, 'pujol, turó baix', que en català, i en algunes llengües veïnes s'ha sumat i confós amb COLLUM. 1a. doc.: s. XIII (Llull, Jaume I, etc.). *Col*, *Collum* està documentat en formes romàniques o semi-llatines en documents del s. IX-XI. (V. II, pàg. 821, 824, DECLC, J. Coromines)

COLLET, Pujol, elevació del terreny no tan alta com una muntanya. Aquest nom abunda molt en la toponímia. Derivat de *Coll* del llatí COLLE, que sembla que podria venir de COLLU per la seva influència amb el francès *Colline*, l'italià *Colle* o el castellà *Collina*. Com que no hi ha altura sense la corresponent depressió o gorja, pogué influir aviat COLLUM en aquest derivat de COLLE. (V. III, pàg. 289, 295, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SAJOLA, varietat de figa i de figuera. Sembla ésser la figuera de coll de dama. (V. IX, pàg. 676, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

CONSOLVA, LA

S'han trobat diferents documents: 1082 "*Consolida*" Acte de Consagració de St. Martí de Viladrau; 1186 "*Consollam*" Acte de Consagració de St. Vicenç d'Espinelves; 1739 "*La Consoula*" Rodalia de la Parròquia de St. Cristòfol de Cerdans. ACV i ADV.

CONSOLVA o CONSOLDA, amb varietats dialectals. Planta de la família de les borraginàcies. Té l'arrel carnosa, fusiforme, ramificada, no tuberosa. La consolda roja és una planta rosàcia que es troba

al Montseny i a les Guillerries. El nom del cim probablement és degut al nom d'aquestes plantes.

Prové del llatí CONSOLIDA, mateix significat.

(V. III, pàg. 424-425, *Diccionari Català-Valencià*, Alcover-Moll)

MONTSORIU

6 de febrer de 923. Acta de consagració de l'església de St. Quirze d'Arbúcies. En la rodalia s'esmenta Montsoriu, "*Montis Sirici*".

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

TIBIDABO, EL

És el turó que hi ha entre can Perota i el Pla de ca n'Aulet. No sabem si té aquest nom per alguna semblança amb la muntanya esmentada en l'etimologia.

TIBIDABO, topònim de la muntanya del nord de la ciutat de Barcelona. Del llatí TIBI-DABO, '*te daré*', frase presa de l'evangeli de Sant Mateu quan conta que el dimoni temptà Jesucrist des del cim d'una alta muntanya dient-li: "*Haec omnia tibi dabo si cadens adoraveris me*". El nom medieval de la muntanya del Tibidabo era *Collserola*.

(V. X, pàg. 281, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE L'ACAMPAMENT

8 de novembre de 1872. Enterrament de Quirze Vaguer i Tura, paisà, àlies Ceret. Morí d'una ferida de bala que va rebre el dia abans de l'esmentat, estant de guàrdia en el lloc anomenat Turó de l'Acampament, a l'ordre del destacament de tropa del Sr. Amadeu, que estava en aquesta vila.

APA, Llibre d'Òbits.

TURÓ, 'puig' en particular el de punta més estreta que la *tossa* o *tossal*, però menys que el *pic* o *puig*, mot que modernament és peculiar de la nostra llengua i alguns parlars gascons. 1a. doc.: en català *toró* el 1415; en gascó *turó* des de 1260, i un *toron* albigès 1120; fr. ant. *toron* s. XII-XIII; *t(u)oro* en el sud d'Itàlia, s. X-XII.

(V. VIII, pàg. 935, DECLC, J. Coromines)

TURÓ D' ARIMELLS

Es troba entre Arimells i el collet del Corral d'en Sagalàs.

TURÓ D' ARENYS

És el mateix que el Puig de Castellidarenys

ARENYS, 'arenal', mot vell i cabdal, peculiar del català que ja es troba sovint, en formes més o menys llatinitzades en documents des del s. IX. Alart cita *in arengo* (*g* és grafia arcaica per *y*) en un de l'any 878. (V. IX, pàg. 371, DECLC, J. Coromines)

ARENYS, lloc on neix una petita font o corrent d'aigua; vorada de riu o de riera, que es planta d'arbres i canyes, però no es conrea; és per enfortir la terra i que l'aigua no se l'emporti. Probablement prové d'una forma llatina ARENIUM o ARENEUM (derivat d'ARENA), 'lloc d'arena'.

(V. I, pàg. 847, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE L'ARRABASSADA

Es troba a sobre del Pla de la Rabassada o Pla de ca n'Aulet.

ARRABASSADA veure RABASSA, 'part baixa de la soca dels arbres i arbustos, i de les grosses mates, d'on arrenca l'arrelam', mot afí amb RABADA 'part baixa del cos dels animals i de l'home, d'on arrenca la cua o el còccix'. (Documentat CaCandi, *St. Hilari Sacalm*, pàg. 160, a. 1381).

(V. VII, pàg. 10, DECLC, J. Coromines)

TURÓ DE LA BAGA GRAN

El turó de la Baga Gran és el mateix turó de Mollfulleda.

TURÓ DE LA BAGA DE L'HOSTAL DE LA TEIA

Es troba al sud de l'Hostal de la Teia, a prop del turó de la Brolla.

TURÓ BASSA D'EN MERLA

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amollo-

nament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Hilari Sacalm, es troba el molló núm. 15, al cim del turó Bassa d'en Merla.

AHMA

TURÓ DE BORDORIOL

14 de juliol de 1739. Rodalia de la parròquia de Cerdans. Es diu: *Travessa lo bosch den Crous fins al turó de Bordariol...*

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" f. 250-251.

TURÓ DE LA BROLLA

Es troba al cim de la Brolla del Regàs.

BROLLAR, 'sortir de terra, creixent, les plantes o l'aigua', també oc. *Brolhar* 'brotar o sortir de terra, aparèixer': probablement derivats del mot oc. *bru-elh*, fr. antic *breuil* 'bosquet', llatí vg. gàl.lic BROGILOS, que es creu derivat del cèltic amb el sentit primitiu de 'clos poblat de plantes. 1a. doc.: tant del present *brulla* com de *brollar* se'n troba ja algun cas a la fi del s. XIII i més en el XIV,

(V. II, pàg. 259-260, DECLC, J. Coromines)

TURÓ DE CALVELLS

14 de juliol de 1739. Rodalia de la parròquia de Cerdans: "*e passa a la collada prop lo turó de Calvells...*"

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" fol. 250-251.

CALVELL, del llatí CALVELLU, 'cap pelat'. Llinatge existent a Baecelona, Malgrat, etc. Com a topònim, torrentol que corre devers Palaudà, Reinés i Sant Marçal, al peu del Canigó.

(V. II, pàg. 864, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DELS CAPELLANS

Es troba entre ca n'Aulet i Joanet, una mica al sud.

CAPELLANS, a part del sentit que té com a clergue dedicat al servei d'una església o oratori, també es designa amb aquest nom l'ocell de l'espècie *Rutici-*

lla phoenicurus, de color gris blavós per l'esquena, vermell del pit i blanc pel ventre. També es podria referir a una planta de la família de les crucíferes o de les compostes.

(V. II, pàg. 965, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE LA CASANOVA D'EN TORRENT

Es troba sobre el mas de la Casanova d'en Torrent.

TURÓ DE LA CASETA

Es troba entre la Geneta i ca l'Esturi, entre el sot dels Verns i el sot de la Geneta.

TURÓ DEL COLLS

Es troba a prop del mas el Colls.

TURÓ DE COLLDASES

14 de juliol de 1739. En la rodalia de la parròquia de Cerdans s'esmenta el Turó de Colldases, que es troba entre la serra de Colldases i Coll d'Amos.

AEV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" fol. 250-251.

TURÓ DE COLLSATORRE

Es troba sobre del Regàs de Lliors.

TURÓ COMABELLA

4 de novembre de 1889. En la delimitació i amononament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Viladrau, es fa menció del turó Comabella, on hi ha el molló núm. 10.

AHMA

COMABELLA, llinatge existent en diferent indrets com Vic, Barcelona, Cardona, etc.

El mot *Coma* és molt abundant en moltes comarques, però també en algunes ha desaparegut en el llenguatge viu. Aquest topònim prové de la forma aglutinada *Coma+bella*. Entenem com a *Coma* la depressió més o menys pregona i planera en terreny de muntanya. Una escriptura de l'any 1037 ja anomena un lloc de la comarca de Manresa que es deia COMA BELA.

(V. III, pàg. 305, 307, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ CORANYA

4 de novembre de 1889. En la delimitació i amononament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Viladrau, s'esmenta el turó Coranya entre els mollons 11 i 12.

AHMA

CORANYA. CORANY, veure CUARANYA, part extrema i aprimada d'una peça de terra, acabada en punta, que s'afica dins una altra peça veïna. Contracció de *Coarany?*

(V. III, pàg. 17, 795-796, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE LA CORTINA

Es troba a sobre de la Cortina de Sant Miquel

TURÓ DE LA CUARELLA

Està situat entre el pla d'Animala, sobre pla d'Úfol i el turó de Vilarmau.

CUARELLA, apèndix llarguer i prim de qualsevol cosa (Girona, Empordà). En orografia podria tractar-se de quelcom semblant a *Coranya*, o sigui, una part de terra que es posa dins d'una altra. Derivat diminutiu de *Cua*, del llatí vulgar CODA, contracció de CAUDA.

(V. III, pàg. 794, 796, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE CUBELLS

7 d'octubre de 1889. En la delimitació i amononament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el d'Espinelves, s'esmenta el turó de Cubells on hi ha el molló núm. 4.

AHMA

CUBELLS, clot o recipient fet d'obra en el qual va a parar el vi, o també la pica o bassa que hi ha en el molí on va a parar l'oli que surt de la premsa. També es diu del jaç de la llebre.

(V. III, pàg. 797, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DEL CUCUT

Es troba prop del Replà del Morer

TURÓ ESQUERDES

4 de novembre de 1889. En la delimitació i amononament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Viladrau, s'esmenta el turó Esquerdes on hi ha el molló núm. 7.

AHMA

ESQUERDES, conjunt de bocins de pedra picada amb caires, que serveix per fer el pis ferm dels camins o per a mesclar amb ciment i fer-ne morter.

(V. V, pàg. 472-473, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE LA FÀBREGA

Turó sobre el mas la Fàbrega de St. Hilari Sacalm, limítrof municipal d'Arbúcies i St. Hilari Sacalm.

TURÓ DE LA FAXARICA o FAXARIQUES

1895. Fa límit amb la propietat de la Cortina.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

TURÓ DEL FOGUER

Turó situat sobre el mas Foguer.

FOGUER, anella de ferro que serveix per a treure espurnes picant la pedra foguera. Podria tractar-se d'un turó on hi ha un tipus de pedra molt dura. Derivat de *Foc*.

Del llatí FOCU, que en llenguatge clàssic significava *fogar*, però que en llatí vulgar passà a significar l'element foc en general.

V. V, pàg. 937, 942, *Diccionari Català-Valencià-Balear*- Alcover-Moll)

TURÓ DELS GINEBRONS

Turonet que es troba en la carena que va de coll Ses Ferreres al coll de St. Marçal.

GINEBRONS, fruits del ginebre i derivat diminutiu d'aquest mateix mot. Arbust de la família de les cupressàcies, molt ramós, de fulles linears punxants i més llargues que els fruits, que devien abundar en aquest indret. Del llatí JUNIPERU.

(V. VI, pàg. 286-287, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DELS LLOPS

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta que es troben diversos mollons que indiquen els termes entre el Pla de Sant Climent i l'anomenat Turó dels Llops.

APA, Notes de Mn. Banús.

TURÓ DE MAÇANERS

Es troba en la línia divisòria dels municipis d'Arbúcies amb el de Fogars de Montclús, entre el coll Samola i el Pla del Rovirol.

MAÇANÉS, escrit també MASSANÉS. Contracció de MAÇANERS, plural de MAÇANER.

(V. VII, pàg. 100, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ MAS COLL

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amononament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Hilari Sacalm, es troba el molló núm. 8, al cim del Turó de Mas Coll.

AHMA

TURÓ MOLLFULLEDA

Juliol de 1669. Concòrdia entre els rectors d'Arbúcies i St. Feliu de Buixalleu sobre els termes parroquials. S'esmenta que del Puig Honorat -avui Puig d'Ull- va recte a la vora de la vinya d'en Badia i tot dret al turó de Mollfulleda.

APA, Lligall de delmes

TURÓ DE LA MONEDA

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta que està "a migdia de la Casanova d'en Fàbregues, d'aquí a una roca davant el serrat o Turó de la Moneda...."

APA, Notes de Mn. Banús.

MONEDA, cadascuna de les peces de metall encunyades i usades com a mesura del preu de les coses. També rep aquest nom la planta de l'espècie *Luna-*

ria biennis, que bé podria viure i créixer en aquest indret. Del llatí MONETA.

(V. VII, pàg. 534, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE MONTCORTAL

Turó situat sobre la Casica del Monjo, i el sud del Pla de Fesol. Està dins la propietat del Montplet.

TURÓ DE MONTCOSTAL

4 de juny de 1895. Venda atorgada per Margarida Borrell i Borrell, vídua i Jaume Cortina i Borrell, propietari, a favor de Narcís Zaragoza i Amatller, metge, veí de Lloret de Mar, d'una heretat anomenada la Cortina. En les afrontacions s'esmenta el Turó de Montcostal.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

TURÓ MORAGUES

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amol·lo·nament del terme municipal d'Arbúcies, límitrof amb el de Sant Hilari Sacalm, es troba el molló núm. 16, al cim del Turó Moragues. Antigament era anomenat Puig de Pla Vell.

AHMA

TURÓ DE CAN MERLA

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amol·lo·nament del terme municipal d'Arbúcies, límitrof amb el de Sant Hilari Sacalm, es troba el molló núm. 11 en el cim del Turó de Can merla.

AHMA

TURÓ DE CAN MUNDIC

Turó situat sobre can Mundic, voltat en part per la carretera del Vidal.

TURÓ DE MURGOLERS O CIM DE MURTULÉS

20 de novembre de 1861. Línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic. S'esmenta que està després de la collada de la Creu, amb un molló més avall del cim de Murtulés i, des d'allà, al coll dels Estalviats,

APA

MURGULER, lloc amb bolets comestibles de peu gros i barret acampanat, alt, que li dona semblança a un xiprer; té diverses variants dialectals. (pàg. 666)

MURTULÉS, espai amb *murtes* o *murtres*, plantes tipus arbust, de fulles persistents, amb flors blanques. (pàg. 669-670)

(V. VII, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ MURRIADOR ESPATLLAT

21 de novembre de 1889. En l'acta de partició i amol·lo·nament del terme d'Arbúcies amb el del Montseny s'esmenta el turó anomenat Murriador *Espetllat*, en el qual es troba el molló número 2.

AHMA

TURÓ MUSCATELL

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amol·lo·nament del terme municipal d'Arbúcies, límitrof amb el de Sant Hilari Sacalm, es troba el molló núm. 5, en un roquissar que hi ha a la dreta del Turó Muscatell.

AHMA

MOSCATELL, raïm blanc o rogenic, molt dolç, d'olor i sabor que recorda el del mesc. Igualment podria donar nom a aquest turó una varietat de pruna de color groc i de mitjana grandària o també una mena de figues de moro més espinoses i més verdes i de sabor més astringent que les ordinàries. Derivat de *mosca*, que alhora és derivat de *mosca*, del llatí MUSCA.

(V. VII, pàg. 606, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE PALAÏNA

Es troba davant del Pradell, dins la propietat del Montplet.

PALAÏNA, palauer, cortesà. Llinatge existent a Girona, Celrà, Llagostera, etc. Existeix també la grafia *Palay* a Berga i Barcelona, entre altres.

(V. VIII, pàg. 123, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE PALOMERES

Es troba entre el Pla de Palomeres i el Pla dels Tinos. Limítrof municipal d'Arbúcies i Viladrau.

PALOMERA, filat per a caçar tudons i xixelles. Hi ha diversos colls de muntanya que reben el nom de la variant PALOMERES; Llinatge existent a Girona, Celrà, Pineda, etc. Derivat de *paloma*, del llatí PALUMBA.

(V. VIII, pàg. 144-145, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE LES PENYES o DE LES PIPES

Es el turó de sobre les Penyes de Grau Sala, sobre el Molí de les Pipes.

TURÓ DEL PI

Es troba sobre el carrer del Turó del Pi.

TURÓ DE CAL PIGOT

Es troba en el límit del terme municipal d'Arbúcies i de St. Feliu de Buixalleu, entre can Planella i can Xic Pey.

TURÓ D'EN PISTOLA

Es troba a sobre de la Casanova d'en Lleonart.

TURÓ DEL PLA DE BANCELLS

Es troba a Cerdans, en el serrat de la Solana.

TURÓ PLA D'EN ROVIRA

4 de novembre de 1889. En la delimitació i amononament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Viladrau, es fa esment del turó anomenat Pla d'en Rovira, entre els mollons núm 13 i 14.

AHMA

TURÓ PLA SESCORTS

Es troba entre can Puig i Pla Sescorts, dins la propietat de can Puig.

SESCORTS, possible aglutinació de l'article salat SES+CORTS.

TURÓ PLA DE LA VINYA

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amononament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Hilari Sacalm, es troba el molló núm. 9, en un roquissar que hi ha en el Turó Pla de la Vinya.

AHMA

TURÓ DE LA PLANELLA

Es troba a Cerdans, entre el turó de Vilarmau i el turó de la Cuarella.

TURÓ PLANS DE LA BALMA

7 d'octubre de 1889. En la delimitació i amononament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el d'Espinelves, es fa esment del turó Plans de la Balma on hi ha el molló núm 7.

AHMA

BALMA, cova no gaire fonda, formada per l'avançament d'una roca sobre un espai buit i també es diu de l'espècie de cova que formen els cantoners a la pedrera, tallant el pedreny obliquament en lloc de verticalment.

(V. II, pàg. 239, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ PLATJA

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amononament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Hilari Sacalm, es troba el molló núm. 6, al cim del Turó Platja.

AHMA

PLATJA, vorera de mar o de riu baixa i arenosa. En general es refereix al tipus de sorra que hi ha a l'entorn. El topònim dona nom a diversos municipis de vora el mar com la *Platja d'Aro*. Del llatí PLAGIA.

(V. VIII, pàg. 656, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ PORTELLA

4 de novembre de 1889. En la delimitació i amononament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Viladrau, es fa esment del turó Portella on hi ha el molló núm. 9.

AHMA

PORTELLA, obertura estreta deixada en una paret o marge per a permetre el pas a homes o bestiar. Igualment es diu d'una porteta de llates o de canyes per a tancar un hort o un tros petit de terra. A Mallorca i Menorca rep aquest nom el senyal que es fa a les ovelles tallant-los un costat de l'orella, formant dos angles rectes. Del llatí PORTELLA.

(V. VIII, pàg. 779-780, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE LA PRADELLA

Està situat sobre el mas la Pradella.

PRADELLA, diminutiu de *prada*. Planta de diferents espècies del gènere *Rumex*. També podem veure PARADELLA amb el mateix sentit. Del llatí PRATELLU, tot i que hi ha diverses opinions sobre la seva procedència llatina.

(V VIII, pàg. 812-813, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE PUIG ALT

21 de febrer de 1186. Acta de consagració de l'església de St. Vicenç d'Espinelves. En els límits d'aquesta parroquia, a la part de migdia, hi ha el Puig Alt "*in podio de Podio Alto*". El 1739 es diu també Puig Saperera

Catalunya Romànica vol. II p.190.

TURÓ D'EN PUIG

1835. Notes de Joan Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, sobre les plantacions de bagues per rodells ell que ha fet. Entre aquestes s'esmenta la baga del Turó d'en Puig. Es troba dins la propietat de can Ferrer de St. Pere Desplà, entre l'Eix Transversal i el coll de Pla Perer.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

TURÓ DE CAN PUIG

Es troba sobre el mas de can Puig, de la parròquia d'Arbúcies.

TURÓ PUIG SAPERA

7 d'octubre de 1889. En la delimitació i amollonament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof

amb el d'Espinelves, s'esmenta el turó Puig Saperera, on hi ha el molló núm 15.

AHMA

SAPERA, podria ser degut a la contracció de l'article salat *Sa+pera*.

TURÓ PUNDÉ

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amollonament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Hilari Sacalm, entre el Puig de les Arenes i el Turó Muscatell, es troba el Turó Pundé.

AHMA

PUNDÉ, d'origen francès POUNDÉ. A França la paraula s'usa en l'argot amb el sentit de malnom.

<http://fr.wiktionary.org/wiki/pound%C3%A9>

TURÓ DELS QUATRE CAMINS

7 d'octubre de 1889. En la delimitació i amollonament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el d'Espinelves, es fa menció del turó dels Quatre Camins, a prop de Coll de Revell.

AHMA

TURÓ DEL QUINTANIC

Es troba abans d'arribar a Lliors, entre la carretera que hi ha quan tornes del Regàs i la riera d'Arbúcies, davant mateix de les Nogueroles.

QUINTANIC, feixa gran o conjunt de feixes de terra que estan a prop d'una vila o altre nucli de població. Del llatí QUINTANA, derivat de QUINTUS, 'cinquè'. (V. IX, pàg. 62-63, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE LA RABASSADA

Es troba al capdamunt del Pla de la Rabassada, entre el taller NOGE i el Turó dels Tudons.

RABASSADA, conjunt de tots els raïms portats per un cep i també camp de brucs grossos que tenen bones rabasses. Derivat de *Rabassa*, del llatí RABASSA, derivat de RAPUM, 'nap'.

(V. IX, pàg. 75, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE CAN REIGTURÓ DE CAN REIG

Es troba entre can Reig i can Pautorrent.

TURÓ DE CAN RELLIQUER

Es troba a prop de Joanet, al sud del poble.

RELLIQUER o RELIQUER, (i *-quiarium*), indret en el cementiri, (1265, 1530); [el reliké], indret damunt del poble de Serrallonga, 1960. *Rellicaire*, a vegades metatitzat *requillaire*, usat en el sentit de 'joiell que regala un galan'.

(V. III, pàg. 59, DECLC, J. Coromines)

RELIQUIER o RELLIQUIER, finestra en forma de balconet que hi ha en el campanar, on s'exposen la vera-creu i relíquies de sants per conjurar les tempestats.

(V. IX, pàg. 323, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE LA ROCASSA

Es troba entre Arimells i el collet del Corral d'en Sagalars.

TURÓ ROIG

14 de juliol de 1739. Rodalia de la parròquia de Cerdans. S'esmenta que el terme passa per la collada prop del turó de Calvells. En aquesta collada, vora el camí, hi ha el terme i d'allí va al Turó Roig i a Coll de Revell.

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confesions" p. 250-251.

ROIG, nom que es dona a un animal que té el pèl de color vermell fosc. També hi ha la creença que les persones amb els cabells roigs no són persones de bon caràcter. Del llatí RUBEU.

(V. IX, pàg. 541, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DEL ROURE

Es troba entre can Perota i La Pedrosa.

ROURE, arbre de la família de les fagàcies, de diferents espècies del gènere *Quercus*, productora de glans, d'una llenya molt dura i resistent al corc. Del llatí ROBORE.

(V. IX, pàg. 599-600, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE SANT GRACIÀ

Es troba a prop de la Pedrosa, entre el sot de can Clos i el sot d'en Becaina.

TURÓ DE SANT NAZARI

14 de juliol de 1739. Rodalia de la parròquia de Cerdans. S'esmenta que el Turó de Sant Nazari és sota Castelletts.

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" p. 250-251.

NAZARI o NATZARI, nom propi d'home. Sant Nazari també és el nom d'un poble del cantó de Perpinyà.

(V. VII, pàg. 714, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE SANTA ALBINA

7 d'agost de 1630. Establiment emfitèutic atorgat per Francesc Regàs de Lliors a favor de Rafel Xifré, pagès de la par. d'Arbúcies, de la casa i terres de Santa Albina. En les afrontacions s'esmenta a la part de tramuntana el Turó de Santa Albina.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

TURÓ DE SERRAÏMA

Es troba a prop del mas Serrahïma de Joanet, just sobre l'entrada est del túnel de Joanet de l'Eix Transversal.

TURÓ DE LA SOLANA

Es troba a Cerdans, al cim de la Solana, entre Coll de Bancells i Castelletts.

TURÓ DE TALRÀ

20 de novembre de 1861. En els límits de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta que el Turó de Talrà es troba

abans d'arribar al límit de la parròquia d'Arbúcies amb la de St. Miquel de Cladells i la de Joanet.

APA, Notes de Mn. Ramon Banús.

TURÓ DEL TÀVEC

Es troba sobre el mas Vilafort de Joanet.

TÀVEC, Insecte dípter de diferents espècies, i principalment les del gènere *Tabanus*, que són mosques més grans que les ordinàries i ataquen sobretot els animals equins i bovins; cast. *tábano*. Del llatí TABANUS.

(V. X, pàg. 182, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ TERMES D'EN COMELLES

21 de novembre de 1889. En l'acta de partició i amollonament del terme municipal d'Arbúcies amb el del Montseny s'esmenta el turó Tèrmens d'en Comelles, entre els mollons 1 i 2.

AHMA

TURÓ DE LA TORRE DEL VENT

11 de maig de 1974. En la delimitació i amollonament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Santa Coloma de Farners, es fa esment del Turó de la Torre del Vent amb el molló número 12.

AHMA

VENT, moviment horitzontal de l'aire, degut a causes naturals i sobretot a la variació de temperatura entre les diferents capes de l'atmosfera. Del llatí VENTU.

(V. X, pàg. 708, 711, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ TRAMUXA

4 de novembre de 1889. En la delimitació i amollonament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Viladrau, es fa esment del turó Tramuxa on hi ha el molló núm. 6.

AHMA

TREMUJA, Caixa aplicada a un trull o molí d'olives o cereals en forma de tronc de piràmide o de con

truncat invertit, dins la qual s'aboquen materials que s'han de moldre, i classificar i que per l'obertura interior de la caixa passen a les moles, departaments, forn, etc. Probablement del llatí TRIMODIA 'mesura de tres modis'. Però hi ha diverses opinions sobre aquest mot i el seu significat, entre altres que fossin el resultat del verb TREMERE, 'tremolar', perquè la 'gronsa del molí està en un moviment continu de tremolor i per tant F. Diez considerava que que l'italià *tra-moggia* podria ser una contracció de *trema-moggia*.

(V. X, pàg. 16-17, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DE LA TREMOLEDA

4 de novembre de 1889. En la delimitació i amollonament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Viladrau, s'esmenta el turó de Tremoleda on hi ha el molló núm. 5. Està situat entre el Coll de Bordoriol i el Pla de Palomares.

AHMA

TREMOLEDA, lloc plantat de trèmols. Doc.: 1587; com a topònim d'un lloc de l'Empordà 1362. Del llatí TREMULETA.

(V. X, pàg. 476, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DELS TRES PINS

7 de novembre de 1889. En la delimitació i amollonament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Miquel de Cladells, és esmentat el Turó dels Tres Pins, com a límit dels termes municipals d'Arbúcies, Sant Hilari Sacalm i Sant Miquel de Cladells.

AHMA

TURÓ DELS TUDONS

Es troba entre la Barraca d'en Torra i el turó de la Rabassada..

TUDÓ o TODÓ, ocell de l'espècie *Columba palumbus*, de color cendrós fosc i blavenc, moradenc en el pit, amb taques blanques a les ales i al coll, de costums poc sociables, que viu gairebé sempre dins

dels boscos, sobretot alzinars i pinedes. Del llatí vulgar TITONE, derivat de TITUS. La forma catalana primitiva devia ser *tedó*, i es convertí en *todó* per assimilació vocàlica.

(V. X, pàg. 571, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TURÓ DEL VENT

Es troba entre la Cortina de Sant Miquel i la Torre del Vent.

TURÓ DEL VERDAGUER

Es troba sobre el mas Verdaguer, limítrof municipal d'Arbúcies i Sant Feliu de Buixalleu.

TURÓ DE VILANOVA

Es troba situat al nord dels masos Vilanova i Casanova d'en Cortina.

TURÓ DE VILARMAU

Es troba dins la parròquia de Cerdans, al sud del mas Vilarmau de Viladrau.

TURÓ DEL VILLARÓ

Es troba sobre on hi havia l'antic mas Villaró, a ponent del sot de les Basses de les Eugues. Veïnat del Regàs.

Colls

COLL D'AMOS

14 de juliol de 1739. Rodalia de la parròquia de St. Crstòfol de Cerdans. En la part divisòria entre Cerdans i Viladrau, entre la serra i el turó de Coll-dases i el pla dels Tions hi ha el coll d'Amos, dit també coll de Palomeres.

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual Resumen de Confessions f. 250-251.

COLL, muntanyola, puig de poca alçada. Del llatí COLLE. (V. III, pàg. 288-289, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

AMÓS, nom propi d'home. Del llatí eclesiàstic AMOS (<hebreu AMOS), nom del tercer dels profetes menors.

(V. I, pàg. 641, *Diccionari català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

COLL DE L'ARGELEGAR

Es troba a Cerdans a sobre del Mataró.

COLL DE BANCELLS

Es troba a Cerdans, entre el serrat de la Solana i la pista forestal que va de coll de Revell al Mataró.

COLL DEL CAMP DE L'OLIVER

17 de setembre de 1634. Època atorgada per Pere Crous, pagès de Lliors, a favor del mestre Andreu Vicentio, remolar major de les galeres de S. M. , de 180 lliures pel treball de treginar 130 remes del bosc de Coll pregon fins al Coll del Camp de l'Oliver.

AHMA, Manual del Dr. Joan Ametller, rector d'Arbúcies.

COLL DE LA CASANOVA D'EN CROUS

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers els de Barcelona i Vic. Es troba seguint el camí anomenat Marçaler, passa al Grau de Rigròs i d'aquí al coll de la Casanova d'en Crous.

APA, Notes de Mn. Banús.

COLL DE CASTELLÀ

23 d'abril de 1579. Capbreus de la Rectoria d'Arbúcies. Antoni Quadres i Alfons Quadres, pare i fill, pagesos de la par. d'Arbúcies, reconeixen tenir entre altres coses sota domini directe de la Rectoria, una possessió de terra boscosa en el lloc anomenat Torrent de Castellà, el qual afronta a orient amb el torrent que discorre per Coll de Castellà.

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

30 de juliol de 1923. En l'acta de partió i amollo-nament del terme municipal d'Arbúcies, amb el de St. Feliu de Buixalleu, es troba un molló en el Coll de Castellà, al Sot de Comafosca, entre el del castell de Montsoriu i el del serrat de can Baldiri, fronterer amb Riells.

AHMA

COLL DE CERDANS

6 de gener de 1053. Donació atorgada per Adelaida, vídua de Borrell de Taravall, a favor de la canònica de St. Pere de Vic, l'alou que té a la vall d'Arbúcies, a la parròquia de St. Quirze i a la muntanya de la Mort, comtat de Girona. Afronta a occident amb el coll de Cerdans, "*Collaterant sibi terminum de Cerdanis*".

ACV, Pabordia de Gener, doc. d'Arbúcies núm. 1.

COLL DE CIDÉS o CIDERS

20 de novembre de 1861. Es troba a la Torre Telegràfica de les Escaredes i baixa després per un serrat a Coll de Cidés.

APA, Notes de Mn. Banús.

COLL DE CÍGIA

4 de maig de 1290. Concessió a perpetuïtat dels drets de fer llenya, rama i pastura, feta per fra. Jispert, abat de St. Salvador de Breda a favor de Gue-rau Boscà de Vilar, Pere Vilar i Sobirà de Vilar, de la par. de St. Quirze d'Arbúcies, en el bosc situat al lloc anomenat Puig de Castellareny, afrontant

a cers amb el Puig de Calm, cap al Coll de Vilar i puja fins al Coll de Cígia.

AHMA, Pergamins del mas Vilar d'Arbúcies.

COLL SA COMA

Es troba entre Ferrús i can Riera de la Pineda.

COLL DE CIGIA orogr.

COLL D'EN CORTINA

30 de juliol de 1923. En la delimitació i amollo-nament del terme municipal d'Arbúcies, límitrof amb el de Sant Feliu de Buixalleu, es fa esment del Coll d'en Cortina, de Sant Miquel de Cladells, amb el molló número 4.

AHMA

COLL ENTRE ELS DOS MONTSENYS

19 d'agost de 862. Precepte de Carles el Calp, rei de França, atorgat al comte Sunyer II d'Empúries, pel qual li cedia uns béns de propietat reial en el pagus de Barcelona i a la muntanya del Montseny, llevat de la part que els hispanis havien tret de l'erm. En aquest document es menciona el Coll entre els dos Montsenys "*ipso collo que dicitur Inter duos signos*".

D'Abadal i de Vinyals R.(1926-1952) Catalunya Carolíngia II, 1a. part, pàgs. 355-358.

COLL DELS ESTALVIATS

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic s'esmenta que es troba un molló més avall del cim de Murtulés i d'aquest al Coll dels Estalviats, sobre la Casanova d'en Puig.

APA, Notes de Mn. Banús

COLL DE FIGUERES

1330. Precari fet pel vescomte de Cabrera als hereus del mas Terrers de Cerdans. Consta que de nou establí el gran bosc de l'heretat del mas Terrers, que arriba a tramuntana a Coll de Figueres.

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Documents de Cerdans.

10 de gener de 1377. Informació testimonial per

aclarir per on passava la divisòria del vescomtat de Cabrera amb els termes de Solterra i de la Rovira. Arnau de Sa Vila, pagès de la par. de St. Pere Desplà, diu que és la plana de sobre el seu mas Sa Vila i a ponent parteix per la carrera molinera que va al mas Terrers pel Coll de les Figueres.

AP de St. Hilari Sacalm. Manual 1374-1377.

COLL SES FIGUERES

14 de juliol de 1739. En la rodalia de la parròquia de Cerdans s'esmenta que *seguéis lo camí Yglesié fins a la mateixa casa de Pla de Pigots e va serrat avall seguint lo camí a Coll ses Figueres...*

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confesions" fol. 250-251.

COLL DE LA GALZERANA DEL ROQUER

1542. Testament en què es deixa un llegat a la capella de la Pietat, el qual és en el camí ral que va d'Arbúcies a Hostalric, o sigui, al Coll de la Galzerana del Roquer.

APA, Primer llibre de testaments fol. 16 v.

COLL DE MASSANA

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Pere de Prat reconeix tenir sota domini directe dels Dorius, un tros de terra en el Puig de Massana, afrontant a occident amb el Coll de Massana, dit també Coll de Puig de Massana.

AHMA, Fons marquesos de Castellldorius

COLL DE MAURIS

13 de desembre de 1082. Acta de consagració de l'església de St. Martí de Viladrau. En les afrontacions del terme s'esmenta el Coll de Mauris, "*Collum de Mauris*", que limita amb la par. de Cerdans.

Catalunya Romànica vol. III p.. 807.

COLL DE PALOMERES

14 de juliol de 1739. En la rodalia de la parròquia de Cerdans s'esmenta que entre el turó de Colldases i el Pla dels Tinos hi ha el Coll d'Amos, també anomenat Coll de Palomeres.

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confesions" f. 250-251.

COLL DE PICÓ

11 d'agost de 1716. Capbreus del monestir de St. Pere Cercada sobre la parròquia de Joanet. En els límits del mas Pla de Joanet s'esmenta el Coll de Picó.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

PICÓ, martell que per un cap acaba en punta i per l'altre en tall, i que serveix per a picar pedra. Extrem agullonat d'un puig. Derivat de *pic*. També llinatge existent en diferents llocs.

(V. VIII, pàg. 564, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

COLL DE PIRARIO

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Bernat de Falgueres reconeix tenir sota domini directe dels Dosrius el seu mas de Falgueres i la borda de Castellar. En les afrontacions del mas de Falgueres, a la part d'orient, es troba el Coll de Pirario "*in collo de Pirario*".

AHMA, Fons marquesos de Castelldosrius.

COLL DE PLAMUSQUITA

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta que a prop del camí Ral que va d'Arbúcies a Joanet, quasi al mig de la serra des de la riera a Joanet, ve un altre molló a la serra o esquei sobre el Coll de Plamusquita.

APA, Notes de Mn. Banús

COLL DE PLA VELL

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta que el molló que està en el camí de can Jaume Moragues, indica, juntament amb un altre de sobre el quintà, que mena al Coll de Pla Vell.

APA, Notes de Mn. Banús.

COLL DE POSTA

29 d'abril de 1403. Venda atorgada per Pere Ullastre, pagès de St. Hilari Sacalm, a favor d'Arnau Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, de

quatre peces de terra, una de les quals anomenada Caserna, afronta amb un marge de Coll de Posta.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

COLL DE REVELL

21 de febrer de 1186. Acta de consagració de l'església de St. Vicens d'Espinelves. En els termes de la parròquia s'esmenta el Coll de Revell, "*Colle de Revel*".

Catalunya Romànica, Vol II, pàg. 190.

COLL DE ROURELL

6 de febrer de 923. Acta de consagració de l'església de St. Quirze d'Arbúcies. En la rodalia s'esmenta que els límits van des *del vilar Bodaixó amb els confins i els termes seus fins al Coll de Rourell "collum de Rourell"*.

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias

COLL SACIUREDA

10 de febrer de 1555. Venda a carta de gràcia atorgada per en Cortina a favor de Joan Regàs de Lliors, d'una peça de terra en el lloc anomenat Puig Gualba, en la par. d'Arbúcies, sobre el Camp del Graners fins al Coll Sa Ciureda, on trenca el torrent de Puig Lloví.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

COLL SACIUREDA DE BAIX

Es troba més avall del coll Saciurana de Dalt. També anomenat Pla Gran.

COLL SACIUREDA DE DALT

Es troba a sota dels Castelletes.

COLL SAFERRERA

6 de febrer de 923. Acta de consagració de l'església de St. Quirze d'Arbúcies. En la rodalia s'esmenta que de St. Marçal segueix el camí a Coll Safererra, "*Collum Ferrera*".

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

COLL SAGRUA

Es troba sobre el mas Moliner de les Feixes.

COLL DE SALET

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Pere de Vila, de la par. de Sant Pere Desplà, reconeix tenir sota domini directe dels Dosrius el seu mas de Vila, que afronta a cers amb el Coll anomenat de Salet, "*in collo vocato de Salet*".

AHMA, Fons marquesos de CastellDOSRIUS.

COLL SAMOLA

1712. Consueta de la par. d'Arbúcies, escrita pel Rn. Francesc Pujals i Blanch, que n'és el rector. El dia 8 de maig, dia de St. Miquel Arcàngel, es va en processó a Sta. Fe, amb la mateixa conformitat que quan es va a St. Marçal, segons diuen els quatre evangelis i la benedicció del terme a Coll Samola.

APA, Consueta de la parròquia de St. Quirze i Sta. Julita.

COLL DE SANT FELIU

23 d'octubre de 1623. Plet entre el rector d'Arbúcies i el de St. Feliu de Buixalleu, sobre el delme de diverses peces de terra de les propietats de Mollfulleda, mas Juià i Fogueres de Montsoriu. En les afrontacions de Mollfulleda s'esmenta el coll anomenat avui Coll de Sant Feliu.

APA, Lligall de delmes.

COLL DE SANT MARÇAL

12 de desembre de 1082. Consagració i dotació de St. Martí de Viladrau, en què s'assenyala els límits tocants a Arbúcies i Cerdans. Comença a Riufred, accedeix a Vilarmau, coll de Mauris, serra del Bordoriol i segueix la via fins al Coll de Sant Marçal, "*Collem Sancti Martialis*. El 862 "*Coll inter duos signos*".

Catalunya romànica, Vol. III, pag. 807.

COLL DE SANT SALVADOR

23 d'octubre de 1623. Plet entre el rector d'Arbúcies i el de St. Feliu de Buixalleu, sobre el delme de diverses peces de terra de les propietats de Mollfulleda, mas Juià i Fogueres de Montsoriu. En les afrontaci-

ons de Mollfulleda s'esmenta que el camí d'Arbúcies a Girona travessa el Coll de Sant Salvador.

APA, Lligall de delmes

COLL DE SANT SALVI

1623. Encreuament de camins que van a St. Feliu, Joanet, Arbúcies i Santa Coloma.

COLL SATORRA

12 de març de 1631. Salvador Regàs ha contractat a Miquel Saralt, rajoler, a fer un forn de teules tot nou a preu fet, sobre la font en el lloc anomenat el Coll Satorre.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

COLL DE LA SERRA

2 de setembre de 1571. Capbreu del Benefici de Santa Maria de la par. de Palautordera. Salvia Mollfulleda, el seu espòs Pere Adrobau i el seu fill Sagimon Mollfulleda, reconeixen tenir sota domini d'aquest Benefici els masos Mollfulleda, Bodaxó i la borda de Canyamàs i altres possessions. En les afrontacions del mas Mollfulleda s'esmenta el Coll de la Serra, anomenada d'en Sauri, en la part de llevant.

APA, Lligall de Delmes.

COLL SOBIRANA

Es troba entre el Campàs i els Plans del Graners.

COLL DE TE

6 de febrer de 923. Acta de consagració de l'església de St. Quirze d'Arbúcies. En la rodalia s'esmenta que del Puig Camidelles segueix cap a Coll de Te, "*usque ad Collum Loter*".

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

1742. Peça de terra anomenada Coll de Te, anotada per Francesc Puig i Vilar.

AHMA, Llibre de comptes i altres curiositats del mas Vilar d'Arbúcies.

COLL DE TREMOLEDES

28 d'agost de 1249. Concessió i confirmació atorgada pel paborde de Novembre de la Seu de Vic, a

favor de Bonpar Ferrer i la seva família, pagesos de St. Pere Desplà, entre altres coses, d'una peça de terra a Tremoledes, que afronta a orient amb el Coll de Tremoledes.

ACV, Senyories de Novembre.

COLL DE TRES TERMES

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta el molló de mas Coll, el de Puig Oriol, l'Esquei de Casaledes i el Coll de tres termes.

APA, Notes de Mn. Banús.

COLL DE VILAR

4 de maig de 1290. Concessió a perpetuïtat dels drets de fer llenya, rama i pastura, feta per l'abat de St. Salvador de Breda, a favor de Guerau bosca de Vilar, Pere Vilar i Sobirà de Vilar, de la par. d'Arbúcies, en el bosc situat en el lloc anomenat Puig de Castellareny, afrontant a cers amb el Puig Calm, que limita amb el domini del Santa Eugènia i que s'escampa del Coll de Vilar i puja fins a coll de Cigia.

AHMA, Pergamins del mas Vilar d'Arbúcies.

COLL DE VINYES

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Bernat de Falgueres reconeix tenir sota domini directe d'aquests senyors el seu mas de Falgueres i la borda de Castellà. En les afrontacions de la borda s'esmenta el Coll anomenat de Vinyes, "*collo vocato de Vinys*".

COLLADA, LA

23 d'agost de 1923. En l'acta de partió i amolloament del terme municipal d'Arbúcies amb el de Riells es troba un molló en la Collada, situat entre el de la collada de les Fontiques i el del turó de Marmulés.

AHMA

COLLADA DEL CAMP DE FOGUERES

23 d'agost de 1923. En l'acta de partió i amolloament del terme municipal d'Arbúcies amb el de

Riells es troba un molló en la Collada, anomenada el Camp de Fogueres, entre el de l'Artiga de Fogueres i el de can Tabal.

AHMA

COLLADA DE LA CREU

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta que hi ha una penya marcada amb una creu, a l'extrem del quintà de Vallicrosa d'Arbúcies i d'aquí es puja a la Collada de la Creu.

APA, Notes de Mn. Banús

COLLADA, depressió del terreny entre dues muntanyes veïnes. Separació que es fa ventant a l'era entre el boll i el gra.

(V. III, pàg. 290, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

COLLADA DE LES FONTIQUES

23 d'agost de 1923. En l'acta de partió i amolloament del terme municipal d'Arbúcies amb el de Riells, es troba un molló en la Collada de les Fontiques, entre el del turó de Montfort i el de la Collada.

AHMA

COLLADA XICA

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, es troba que del puig anomenat Montfort, baixa a la collada de sobre can Romualdo de Riells, on hi ha un altre molló, que es troba al peu de la Collada Xica, a prop de les Fontiques.

APA, Notes de Mn. Banús.

COLLET DE LA COMA

Es troba entre la collada Xica i el turó de Murgolers.

COLLET DE LA CREU

1835. Notes d'entrades i eixides del patrimoni de la casa Ferrer de St. Pere Desplà. Es fa esment de la castanyeda a la part baga del Collet de la Creu, a la part de Casaledes i mas Costa.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

COLLET DE LA CREU DE LES GATONERES

29 de maig de 1582. Capbreus dels Sentmanat. Antoni Vallmena, àlies Cascó, pagès de la par. d'Arbúcies en el mas Reig , reconeix tenir sota domini dels Sentmanat el mas Reig de les Planes i les seves terres, afrontant a occident amb el Coll de la Creu de les Gatonerres.

AHMA, Fons marquesos de Castelludosrius.

COLLET DEL CORRAL D'EN SAGALARS

Es troba entre el sot de Rigròs i el sot de la Merleta, creuat per la carretera que va de Sant Marçal al Bordoriol.

COLLET DELS DOS HOMES

Es troba a sota del turó d'Arenys, atravesat per la pista forestal del Vilar.

COLLET DE LES ENVISTES

Es troba enmig del serrat de les Envistes, prop de la Nespla.

COLLET DE GIRALESTEVE

14 de juliol de 1739. En la rodalia de la parròquia de Cerdans s'esmenta que del casal de Frigol va dret a la Roca Plana, i serrat avall fins al Collet de *Giral Esteve*.

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" f. 250-251.

COLLET DE SES NOGUERES

14 de juliol de 1739. En la rodalia de la parròquia de Cerdans s'esmenta: "*baixa per l'Esporgada de Vilarmau fins a Riufred, al Collet de Sas Nogueres...*"

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" f. 250-251.

COLLET DE PUIG DE GAT

Es troba a sobre del Vilar, entre el Puig de Gat i la Roca Guillera.

COLLET o PUIG ERA DE LA FORMIGA

9 de setembre de 1712. Francesc Pujals i Blanch, rector d'Arbúcies, ha pujat a Lliors per veure el terme de la parròquia, i en fa una descripció, en la qual s'esmenta el Collet o Puig anomenat l'Era de la Formiga.

APA, Notes del rector Francesc Pujals.

COLLET DE CAN ROMUALDO

20 de novembre de 1861. en la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta que del cim del Puig anomenat Montfort, baixa a la Collada de sobre can Romualdo de Riells, on hi ha un molló..

APA, Notes de Mn. Ramon Banús, rector d'Arbúcies.

COLLET DE COLL SAFARRERA

21 de novembre de 1889. En l'acta de partió i amononament del terme municipal d'Arbúcies amb el de Montseny, s'esmenta el Collet de Coll Safarrera.

AHMA

COLLS D'EN CORTINA

10 de juliol de 1579. Venda a carta de gràcia atorgada per en Cortina, a favor de Joan Regàs de Lliors, d'un tros de bosc gran anomenat les Fontanelles, després dels Colls d'en Cortina, començant a l'esquei que davalla del Colls fins a la riera.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

Plans

PLA D'AGUILAR

9 de setembre de 1712. Francesc Pujals i Blanch, rector d'Arbúcies, ha pujat a veure el terme des de Puig d'Aguilar, que és en la parròquia de Lliors on comença la rodalia. Passat un sotal a la part de tramuntana, a la vora d'un planet dit el Pla d'Aguilar, sota un gran casal, hi ha dos termes.

APA, Notes del rector Francesc Pujals.

PLA D'ÀGUILLES

Es troba a Lliors, a sobre de Pla de Borràs

PLA D'ANIMALA

Es troba a sobre de Pla d'Úfol.

PLA DELS ARBRES

Es troba a prop del Pol, vorejat per la riera d'Arbúcies, la riera de Riudecòs i el sot del Pol.

PLA D'ARBÚCIES

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Bartomeu de Riba reconeix tenir sota domini directe dels Dosrius, una vinya en el Pla d'Arbúcies, "*in plano de Arbucys*".

AHMA, Fons marquesos de Castelladosrius.

PLA DE L'ARRABASSADA / RABASSADA

Es troba entre el turó del Tibidabo i el turó de la Rabassada, travessant per la carretera GI-550. És anomenat també pla de ca n'Aulet.

ARRABASSADA, acte d'arrabassar; treure amb esforç una planta de la terra on està arrelada. Format damunt *rabassa*.

(V. II, pàg. 1-2, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

RABASSADA, conjunt de tots els raïms portats per un cep; camp de brucs grossos que tenen bones rabasses; el nom de *Rabassada* es dona a una partida de terra. A Arbúcies existeix el llinatge *Rabasseda*, derivat de *Rabassa*, amb el sufix col·lectiu o de localitat *-eda*.

(V. IX, pàg. 75-76, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PLA DE L'ARRAL

Es troba a sobre de la Casanova d'en Blanch.

PLA DE LES ARTIGUES

Es troba entre Masromeu i can Ferrer.

PLA DE CA N'AULET

Anomenat també Pla del Sequer de ca n'Aulet i també Pla de la Rabassada.

PLA DE LES BAIXES

Es troba a Lliors, entre el Planot i la Nespla.

PLA DE LES BARRAQUES

Es troba entre Ferrús i La Pedrosa.

PLA DE LES BASSIQUES

Es troba a Lliors, a prop de can Pla. Hi ha unes runes que probablement fossin de St. Nari Jussà.

PLA DE LA BEGUDA

Es troba a sobre de la carena de la Beguda, a prop de la carretera que va de St. Marçal al coll del Bordoriol.

PLA DE LES BITLLES

Es troba a sota del Puig d'Ou, al marge esquerra del sot de Fontsfredes.

PLA D'EN BOC

Es troba a sobre de can Dorca i a prop de can Titus.

PLA DEL BOSC

Es troba a Lliors, entre el Revol del Cirerer i el Sot de l'Infern.

PLA DE LES BRUIXES

Es troba sota del mas Bodeixó, entre l'esquei Roig i la Petja de St. Salvi.

PLA DE LA CAPELLA DE LA PIETAT

6 de juny de 1872. Permuta i venda atorgada per Pau Mola d'una part i de l'altra Salvador Duran, veïns de la vila d'Arbúcies. Entre les afrontacions s'esmenten les terres conegudes per Pla de la Capella de la Pietat.

Fons patrimonial de Fèlix Ferrer.

PLA DE LA CASA

Es troba prop del mas el Vilar.

PLA DELS CASALS

22 de novembre de 1875. Inventari dels béns de la família Pons. En les afrontacions del mas Sant Climent s'hi troba el Pla dels Casals.

Fons patrimonial de la família Pons Lleonart.

10 de juliol de 1888. Inventari atorgat per Na Josefa Frigola i Joaquim Pons i Frigola, mare i fill, sobre els béns de la família Pons. Entre les diferents finques s'esmenta el mas Sant Climent, que afronta a orient en part amb el pla anomenat Pla dels Casals.

Fons patrimonial de la família Pons Lleonart.

PLA DELS CASTANYERS

11 de març de 1974. En la delimitació i amollo-nament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Santa Coloma de Farners, es fa esment del pla dels Castanyers amb el molló número 10, entre el de la Castanyeda d'en Ramon i el de la Castanyeda de Font de Glòria.

AHMA

PLA DE COL.LOCAT

4 de maig 1290. Concessió a perpetuïtat dels drets de fer llenya, rama i pastura, feta per Fra. Jispert, abat de St. Salvador de Breda a favor de Guerau Boscà de Vilar, Pere Vilar i sobirà de Vilar, de la par. d'Arbúcies, en el bosc anomenat Castell-dareny, que afronta a migdia amb el Pla de Col.locat. AHMA, Pergamins del mas Vilar d'Arbúcies.

COL.LOCAT, participi del verb COL.LOCAR, posar en un lloc determinat, en una certa posició relativa. Etimologia del llatí COLLOCARE.

(V. III, pàg. 273, *Diccionari Català-Valencià-Bale- ar*, Alcover-Moll)

PLA D'EN CONGOST

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Bartomeu de Riba reconeix tenir sota domini directe dels Dosrius la seva borda de Riba, que afronta a migdia amb el Pla d'en Congost, "*in plano den Congust*".

AHMA, Fons marquesos de Castell-dosrius.

PLA DEL CORRAL DEL VIDAL

Es troba a sota del pla de Puigllobí, entre el Corral del Vidal i Vilanova.

PLA DE DALT

Es troba a sobre de can Pau Torrent.

PLA DE L'ESPINAL

21 de maig de 1965. Extinció del foc del Pla de l'Espinal i el sot de la Peça d'en Quadres. El foc començà a la represa de Vilanova, força allunyat del camí Marçaler, just en el lloc on es va apagar el foc.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms.

PLA DE FALGUERES

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Bernat de Falgueres reconeix tenir sota domini directe dels Dosrius el seu mas de Falgueres i la borda de Castellar. En les afrontacions del mas de Falgueres, a la part de migdia es troba el Pla de Falgueres, "*in plano de Falguerys*".

AHMA, Fons marquesos de Castell-dosrius.

PLA DE LA FEIXA LLARGA

Es troba al costat de la casa de la Feixa Llarga.

PLA DEL FERRER

16 de juny de 1570. Concòrdia atorgada entre Salvi i Vicens Ferrer, pare i fill, pagesos de la par. de St. pere Desplà i Joan Terrers, pagès de la par. de Cerdans, amb motiu d'haver-hi hagut plet sobre una possessió de terra boscosa situada sota el quintà del mas de la Vila. En les afrontacions s'esmenta el Pla del Ferrer.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà

PLA DE FESOL

Es troba al veïnat de la Poca Farina, al costat nord del turó de Montcortal, a prop on hi havia el mas Fesol.

PLA DE LES FIGUERES

23 de febrer de 1421. Venda atorgada per Pere Folgueres i el seu fill Pere, pagesos d'Arbúcies, a favor de Bartomeu Rafart, de la Celleria d'Arbúcies, d'una peça de terra al Pla de les Figueres, en la mateixa parròquia

AHMA, Regest dels pergamins del mas Rafart d'Arbúcies.

PLA DE FOGUERES

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Es esmentat en els límits de la borda Castellar de Fogueres de Montsoriu.

AHMA, Fons marquesos de Castelladosrius.

PLA DE FORN

17 de maig de 1573. Capbreus dels Castelladosrius. Francesc Roquer, mercader d'Arbúcies, reconeix tenir sota domini dels Castelladosrius un tros de terra boscosa en el lloc anomenat Pla de Forn. Es troba a l'indret de sobre el mas Pla de Xifra.

AHMA, Fons marquesos de Castelladosrius.

PLA DE LA FOSSA

Es troba a Joanet on hi ha l'encreuament de pistes forestals que van a Joanet, a Serrahima, al Rourell, a Ferrús i a can Clos.

PLA DE FRINTIQUES

31 d'agost de 1639. Capbreus dels Castelladosrius. Segimon Pons i Morer i Joan Morer, fill seu, hereu del mas Morer de la par. d'Arbúcies, reconeixen tenir sota domini directe dels Castelladosrius una possessió de terra anomenada de St. Climent, que divideix el Pla de *Frinticas*, ara anomenat de St. Climent.

AHMA, Fons marquesos de Castelladosrius.

PLA GALAN

Es troba a prop de Coll de Te, entre l'Aigüerol Sec i la Jaça d'en Torra.

GALAN, bell i graciós; que captiva per les seves gràcies o encants. Del francès *galant*, amb canvi del sufix per supressió de la -t.

(V. VI, pàg. 125, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PLA GRAN

Es troba a sota dels Castelletes, entre el coll Saciureda de Dalt i el Pla d'en Jep Xic. Anomenat també Coll Saciureda de Baix.

PLA DE LA JAÇA

Es troba a sobre de la Solana del Crous.

PLA DE JOANET

6 de març de 1556. Jaume Rieres, propietari del mas Rieres de la par. de St. Quirze i Sta. Julita d'Arbúcies, ven unes palomeres que estan en el lloc anomenat Cap de la Sureda, en el Pla de Joanet.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

PLA D'EN JEP-XIC

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta que del cim de les Agudes, seguint les crestes es baixa als Castelletes, Collsaciureda i Pla d'en *Jepxic*.

APA, Notes de Mn. Banús.

PLA D'EN LIRO

Es troba al mig de la serra que va de can Pere Gras a can Fonoll.

LIRO, mamífer, rosegador semblant a l'esquirol, que viu pels arbres, s'alimenta de fruita, i passa l'hivern amagat i ensopit. Del castellà *lirón*. És un sobrenom.

(V. VI, pàg. 849, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PLA DE LA LLET

23 d'agost de 1923. Acta de partió i amollonament

del terme municipal d'Arbúcies amb el de Riells. Es troba un molló en el Pla de la Llet, entre el del Turó de Marmulés i el de les Roques del Malcompàs.

AHMA

PLA DE LES MADUIXES

Es troba dins la propietat de can Ferrer de St. Pere Desplà, entre el Pla d'en Riera i Masromeu

PLA D'EN MÓN

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic s'esmenta que des del cim de les Agudes, seguint les crestes, es baixa als Castellet, Collsaciureda, Pla d'en Jepxic i Pla d'en Mon.

APA, Notes de Mn. Banús.

PLA DE MONTPLET

30 de desembre de 1406. Venda atorgada per Joan de Palafolls, d'Arbúcies, propietari del mas Fàbrica, a favor de Guillem Roquer, prevere, d'una peça de terra boscosa en el lloc anomenat Torrent de Fàbrega, prop de Pla de Montplet.

AHMA, Genealogia i Crònica de la casa Roquer d'Arbúcies.

PLA DE LA NEC

16 d'abril de 1448. Venda atorgada per Pere Regàs de Lliors, a favor de Bartomeu Vilar i Llorenç Vilar, son gendre, de la par. d'Arbúcies, d'un tros de terra situada en la mateixa par. en el lloc anomenat Pla de la Nech.

AHMA, Pergamins del mas Vilar d'Arbúcies.

NEC v. NEGAR, 'declarar que no és allò que algú afirma', 'declarar-se no culpable', 'no concedir allò que es demana, refusar', del llatí NEGARE. 1a. doc.: s. XIII (doc. de 1243-1250; Llull).

En la llengua antiga *negar* es va emprar a més amb el significat de 'tenir amagat, amagar', com es reflecteix en un text legal de 1284; així tenim *nech* i *nec/neg* en el sentit de 'tenir ocult, amagar', amb un matís de 'guardar de perill'.

(V. V, pàg. 893, DECLC, J. Coromines)

PLA DE LA NIT

Es troba entre el sot de Maria Negra i el sot de Les Agudes. Possiblement que sigui el mateix Pla de la Nech..

PLA DE LES PALETERES

4 de juny de 1895. Venda atorgada per Margarida Borrell i Borrell, vídua i Jaume Cortina i Borrell, propietari, a favor de Narcís Zaragoza i Ametller, metge, veí de Lloret de Mar, d'una heretat anomenada la Cortina. En les afrontacions s'esmenta el Pla de les Paleteres.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

PLA DE PALOMERES

27 de juliol de 1761. Capbreus dels marquesos de CastellDOSRIUS. Pere Costa, bracer de la par. d'Arbúcies, reconeix tenir sota domini directe dels CastellDOSRIUS tot aquell tros de terra erma situada en la mateixa par., que afronta a migdia amb la propietat de Francesc Bayer, fins arribar a l'anomenat Pla de les Palomeres.

AHMA, Fons marquesos de CastellDOSRIUS.

PLA DEL PARER

5 de juny de 1537. Confessió feta per Vicens Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, a favor del vescomte de Cabrera, sobre les possessions que té sota domini directe d'aquest senyor. Entre les diferents peces de terra i afrontacions s'esmenta el Pla del Parer. Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

PLA DE LA PEÇA

14 de juliol de 1739. En la rodalia de la parròquia de Cerdans s'esmenta el Pla de la Peça, en la línia divisòria prop del mas Vilarmau de Viladrau.

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" fol. 250-251.

PLA DE CAN PERE PARÉS

Es troba en el veïnat de França, a prop de can Pere Parés.

PLA DE PIRARIO

31 d'agost de 1313. Capbreus dels DOSRIUS Cartellà.

Pere de Vila, de la par. de St. Pere Desplà, reconeix tenir sota domini directe dels Dosrius el seu mas de Vila, que afronta a occident amb el Pla de Pirario, “*in plano de Pirario*”.

AHMA, Fons marquesos de CastellDOSRIUS.

PLA DE LA PLANETA

20 de novembre de 1886. En l'acta de partió i amollonament del terme municipal d'Arbúcies amb el de Fogars de Montclús és mencionat el Pla de la Planeta.

AHMA

PLA DELS POLLANCREs

Es troba on s'ajunta el sot de Palaïna amb el sot del Montplet.

POLLANCREs, arbre de l'espècie *Populus nigra*. (V. VIII, pàg. 722, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PLA DE LA POLLIBERTA

Es troba a Lliors, entre Pla Castell i el turó de la Cuarella.

POLLIBERTA, no sabem si aquest nom és degut a un malnom compost de *pollí*, del llatí PULLINU, en el sentit de persona ignorant i el nom personal femení *Berta*.

(V. VIII, pàg. 726, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PLA DE PRADELLA

26 de setembre de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Maria Dalmaua i Berenguer, son marit, reconeixen tenir sota domini directa d'aquests senyors, un tros de terra en la par. d'Arbúcies, en el Pla anomenat de *Peradella*.

AHMA, Fons marquesos de CastellDOSRIUS.

PARADELLA, herba de la família de les poligonàcies de diferents espècies del gènere *Rumex*. Les formes romàniques cat. *paradella*, fr. *parelle*, prov. *Panadelo* i altres, semblen suposar una forma llatina PARATELLA, l'origen de la qual no s'ha aclarit,

però que podria venir d'una forma PALATHELLA, que seria resultat d'una metàtesi de LAPATHELLA (dim. de LAPATHIUM, 'agrelleta').

(V. VIII, pàg. 214, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PLA DE PUIG LLOBÍ

Es troba entre el corral d'en Vidal i el sot de Malpàs.

LLOBÍ, pertanyent o relatiu als llops. Es diu especialment del bestiar cabrum. Del llatí LUPINU.

(V. VII, pàg. 38, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PLA DELS PUJOLASSOS

Es troba a sobre el Vilar, entre la roca Guillerà i el collet dels Dos Homes.

PUJOLASSOS, és la variant plural de PUJOLÀS. Llinatge existent a Banyoles, Olot, etc. Derivat augmentatiu de *pujol*, o potser variant per contracció de *pujolars*, plural de *pujolar*.

(V. VIII, pàg. 979-980, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PLA DE LA RABASSADA

Es troba entre el turó de la Rabassada i el tibidabo, atravesat per la carretera GI-550, que va d'Arbúcies a Sant Hilari, anomenat també Pla de ca n'Aulet i Pla del Sequer de ca n'aulet.

PLA DE LA RAL

Es troba sobre la Serra de can Pigot, a prop de la Casanova d'en Blanc.

PLA REIXAC

Es troba a Joanet, entre el pla de la Fossa i el Gusac.

PLA DE RIDABOIX

15 de març de 1643. Capbreu atorgada per Jaume Pujals, pagès d'Arbúcies, a favor del paborde de St. Salvador de Breda, de dues peces de terra en la parròquia d'Arbúcies, situades en el lloc anomenat Pla de Ridaboix i de la Torre.

Fons patrimonial Torres Pujals.

PLA D'EN RIERA

17 de maig de 1573. Capbreu de la Sra. marquesa de Castelludosrius. Salvi Ferrer, de Sant Pere Desplà, reconeix tenir una peça de terra en el lloc anomenat Pla d'en Riera, en la par. de St. Pere Desplà. AHMA, Fons marquesos de Castelludosrius

PLA RIFÀ

1946. És esmentat el Pla Rifà per Josep Sajaloli, procurador de la finca del Vidal. AMB, Fons patrimonial de la família Oms sobre Arbúcies.

PLA DE RIMALA

9 de setembre de 1712. Francesc Pujals i Blanch, rector d'Arbúcies, ha pujat a Lliors a veure els termes parroquials de la línia divisòria, i descriu que del mas Castell es va tot dret a l'esqueixada de Pla de Rimala, cap al Puig de sobre el Camp de Pla d'Úfol.

Probablement que sigui el mateix que avui s'anomena Pla d'Animala.

APA, Notes del rector Francesc Pujals.

PLA ROCA D'EN PLA

10 de desembre de 1896. En la delimitació i amononament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Hilari Sacalm, després de trobar el camí biennal d'Arbúcies a Sant Hilari i al començament del pla Roca d'en Pla, al costat d'un bancal, hi ha el molló número 25.

AHMA

PLA D'EN ROVIRA

14 de juliol de 1739. En la rodalia de la parròquia de Cerdans s'esmenta el Pla d'en Rovira, que es troba entre el mas Rossell i l'Esporgada de Vilarmau.

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confesions" f. 250-251.

PLA DEL ROVIROL

Es troba entre el turó de Maçaners i el pla de l'Espinal, en la divisòria d'Arbúcies amb Fogars de Montclús.

PLA DEL ROVIROL

14 de juliol de 1739. Rodalia de la parròquia de St. Cristòfol de Cerdans. S'esmenta: "*fins al mas Rossell, que les termes són cerca la casa, al Pla d'en Rovira i baixa per la Esporgada de Vilarmau*" ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confesions" fol 250-251

PLA DE SANT CLIMENT

17 de maig de 1573. Capbreus dels marquesos de Castelludosrius. Pere Morer, pagès de la par. d'Arbúcies, reconeix tenir entre altres coses, sota domini directe d'aquests marquesos, un tros de terra anomenat el pla de St. Climent.

AHMA, Fons marquesos de Castelludosrius.

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers dels de Barcelona i de Vic, es troba el molló que indica amb un de sobre l'anomenat Tabal de Riells i un altre en el Pla de Sant Climent, l'anomenat Turó dels Llops.

APA, Notes de Mn. Banús.

PLA DE SANT JULIÀ

12 d'abril de 1556. Venda atorgada per en Cortina a favor de Joan Regàs de Lliors, d'una possessió de terra anomenada Puig Lloví, les Hortes i Puig Gualba, que afronta a cers, en part, amb el Pla de St. Julià.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

PLA DE SANT SEGIMON

1629. Nota que diu així: "*Be sabeu vos antoni pagès, pagès de la par. de St. Feliu de Boxalleu del bisbat de Gerona, que las terres teniu y possahiu desde la serra de Vaca morta fins al puig Duy ,p, Dodom y de dit puig Duy ,o, dodom prenent de dret en dret la mitat del camp y pla que es junt a la Capella de St. Segimont ...son totas dins y en la parrochia de Arbucies*".

APA

PLA SAPOSA

22 de novembre de 1875. Inventari dels bens de la família Pons. Entre les diverses propietats s'es-

menta una peça de terra plantada de castanyers per rodells, en el paratge anomenat Pla Saposa. Es troba a prop de can Pere Parés.

Fons patrimonial de la família Pons Lleonart.

PLA DEL SEGUER DE CA N'AULET

Anomenat també Pla de ca n'Aulet i Pla de l'Arrabassada.

PLA SESCORS

Es troba dins la propietat de can Puig, al sud del turó de Pla Sescors.

PLA SOCARRAT

Es troba entre el sot de la Nespla i el sot de l'Obi.

PLA SOLIVA

1464. Establiment d'un bosc en la par. de St. Mateu de Joanet, en el Pla Soliva, per construir palomeres.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

PLA DEL SOLER

Es troba a Joanet, sobre el coll Samoca, probablement on antigament hi havia el mas Soler de Joanet.

PLA DELS SUROS

Es troba a sobre del Regàs, entre el turó de Coll Sa Torre i el turó de la Brolla.

PLA DELS TIONS

14 de juliol de 1739. En la rodalia de la parròquia de Cerdans s'esmenta que al coll de Palomeres hi ha una creu sobre la mateixa collada, que va al Pla dels Tions, on també es troba una creu sobre una pedra.

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" f. 250-251.

PLA DE LA TOMBA

Es troba a prop de can Pla de Lliors.

TOMBA, cavitat destinada a sepultura, i la coberta o part exterior d'aquella. Mena de palmar, però que

en lloc de ser estret forma un replà ben ample, més avall de la treginada, que serveix per a tenir-hi escudellam o altres coses. Del llatí TUMBA.

(V. X, pag. 338, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PLA DE VERN

20 de febrer de 1628. Establiment atorgat per Joan Torra, pagès d'Arbúcies a favor de Gaspar Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, d'una peça de terra boscosa anomenada la Pradella, amb el pacte que en Ferrer pugui pasturar el bestiar des de la riera ençà fins al sòl del Pla de Vern.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

PLA DEL VIDAL

1966. Una de les suredes de la propietat del Vidal es troba en el Pla del Vidal, anotat per Josep Sajaoli, procurador de l'esmentada finca l'any 1966. Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

PLA DE VILAFORT

Es troba a Joanet, entre Vilafort i el Vimaners, un xic al sud.

PLA DE LA VINYA DE FOGUERES DE MONTSOLIU

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta que hi ha un molló en el Pla de la Vinya de la casa de Fogueres de Montsolí.

APA, Notes de Mn. Ramon Banús, rector d'Arbúcies.

PLA DE LA VINYA D'EN MARCÚS

És el pla que es troba sobre les vinyes -avui pinedes- que hi ha entre can Rampinya i can Garriga

PLA DE CAL XIQUET

Es troba entre la Nou i cal Xiquet.

PLANA, LA

10 de gener de 1377. Informació testimonial per aclarir per on passava la divisòria del vescomtat

de Cabrera, amb els termes del castell de Solterra i de la Rovira. Arnau de Sa Vila, pagès de St. Pere Desplà, manifesta sota jurament que és la Plana que està sobre el seu mas Sa Vila, la qual és d'en Gurb, senyor del dit castell i casa.

AP de St. Hilari Sacalm. Manual 1374-1377.

PLANA D'EN CASTANYER

1555. Capbreus del monestir de St. Marçal sobre les rendes de la vall d'Arbúcies. Jaume Riera, pagès, senyor del mas riera d'Arbúcies, reconeix tenir sota domini directe d'aquest monestir, una peça de terra en el lloc anomenat Plana d'en Castanyer.

ACA, Fons del monestir de St. Marçal.

PLANA DE FÀBREGA

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic. Es troba baixant de Casernes per la part sud-est i seguint una sèrie no interrompuda de mollons, passa a la Plana de Fàbrega.

APA, Notes de Mn. Ramon Banús, rector d'Arbúcies.

PLANA DEL FORN

20 de maig de 1644. Reconeixement atorgat per Antoni Fogueres del Molí a favor de Jaume Pujals, els dos pagesos d'Arbúcies que ha rebut 260 lliures per quitació de dues feixes de terra del camp de Mas Oller. En les afrontacions s'esmenta a la part de migdia, el camí que fa partió fins a la Plana del Forn d'en Riera de la Pineda.

Fons patrimonial Torres Pujals.

PLANA D'EN JONC / JONCH

19 de novembre de 1877. Inventari atorgat per Agustí Masferrer i Solà, dels béns que al morir deixà el seu difunt pare Joseph Masferrer i Clopés. Entre els llegats s'esmenta una peça de terra amb feixes de cultiu i de regadiu, en part plantades de castanyers i avellaners per rodells, i en part plantada de vinya, en el lloc anomenat la Plana d'en Jonch.

Fons patrimonial de la família Masferrer (Delfí).

PLANA DEL MORER

Es troba entre el mas Morer de les Orses i el turó de la Casanova d'en Torrent.

PLANA MORTA

14 de juliol de 1739. En la rodalia de la par. de Cerdans s'esmenta que la línia divisòria passa pel mig de la Plana Morta, pel peu de la peça de Casernes, on es troben unes roques planes i acaba al Coll ses Tremoledes.

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessiones" vol. 250- 251.

PLANA DE LA ROUREDA

Es troba entre can Torrent del Mas i el puig de Montfort.

PLANA VENTOSA

11 de gener de 1466. Plet entre Vicens Ferrer, pagès de St. Pere Desplà i Antoni Roquer, d'Arbúcies, sobre les palomeres del lloc anomenat Plana Ventosa, en què els àrbitres posaren silenci a en Roquer.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

PLANETA, LA

1889. Acta de partió i amollonament del terme municipal d'Arbúcies. En el terme de Fogars de Montclús, entre el Puig Pla de Lan i la riera de Vilanova es troba el Pla de la Planeta.

AHMA

PLANES, LES

1610. Precari atorgat pel procurador del prior de St. Marçal, a favor de Joanna Vidal, muller de Pau Soler, àlies Vidal, senyora i propietària del mas Vidal, d'una possessió de terra de pertinences del mas Salua, en el lloc anomenat les Planes.

ACA, Secció de Monacals. Fons Benedictins, vols 806 i 807 de la sèrie general.

PLANES, SES

23 de maig de 1074. Donació a favor de l'església de Vic d'un honor o alou al comtat de Girona i en la parròquia de Sta. Maria de Lliors. Afronta a orient amb Ses Planes, "*in ipsas Planas*".

1754 prop del mas Bellvehí. Dit també camp de les Nogueres.

ACV, Pabordia de Gener, doc. núm. 12.

PLANES DE N'IGLÉSIES

27 de juliol de 1694. *“Los fransesos pujaren la costa de Joanet. El Vagué de Vic Ramon Sala, donà ordre que tothom anés dret a Joanet, i trigaren massa, se encontraren ab los fransesos a Les planes d'en Iglésies i tingueren escopetades”*. Dietari d'Hilari Saleta, de St. Hilari Sacalm.

PLANES D'EN MASÓ

11 d'agost de 1716. Capbreus del monestir de St. Pere Cercada sobre la par. de Joanet. Joan Masó, pagès de la par. de Joanet, reconeix tenir els masos Masó i Rexach. En les afrontacions del mas Rexach s'esmenta les Planes d'en Masó. AEV, Fons parroquial de Joanet.

PLANES D'EN TORRA

17 de gener de 1694. Establiment emfitèutic atorgat per Pere Miralpeix i Riudecòs, pagès de la par. de Joanet, a favor de *Joseph* illa, bracer, també de Joanet, d'un tros de terra que afronta a occident amb Les Planes d'en Torra.

AEV, Fons parroquial de Joanet.

PLANES D'EN VIADER

1555. Capbreus del monestir de St. Marçal del Montseny. Joan Torra reconeix tenir sota domini directe d'aquest monestir, entre altres coses, una peça de terra boscosa en el lloc anomenat les Planes d'en Viader.

ACA, Secció de Monacals. Fons Benedictins vols.816-817 de la sèrie general.

PLANS DEL GRANERS

Són els plans que hi ha a sobre del Graners.

Puigs

PUIG AGUILAR

6 de febrer de 923. Acta de consagració de l'església de St. Quirze d'Arbúcies. En la rodalia s'esmenta el puig Aguilar "*puidium Aquiles*".

APA, Institución, demarcación i alodios de la parroquia de Arbucias.

PUIG, del llatí PODIUM 'repisa', d'on 'eminència en el terreny' i després 'puig, turó', que venia del grec 'petge elevat', pròpiament diminutiu de 'peu'. 1a. doc.: en textos literaris del s. XIII i en formes com *pui* o *puio* ja abunda en documents des de la fi del s. IX.

(V. VI, pàg. 853, DECLC, J. Coromines)

PUIG AGUT

11 d'agost de 1716. Capbreus del monestir de St. Pere Cercada sobre la parròquia de Joanet. En les afrontacions del mas Pla s'esmenta el Puig Agut "*Podio Hagut*".

ADV, Fons parroquial de Joanet.

PUIG ARBOÇ

Es troba a Lliors, entre el Pla de la Jaça i la Casanova d'en Crous. Erròniament, en alguns mapes aquest puig consta amb el nom de Cervós, Serbós i Servós.

ARBOÇ, del llatí ARBUTEUS, -EA, EUM, adjectiu corresponent a ARBUTUM, nom de cirereta, i ARBUTUS, nom de l'arbust que la fa, en llatí clàssic, que en llatí vulgar hagué de ser reemplaçat en alguns punts per una pronúncia *ARBUCIU. 1a. doc.: 1409 (V. I, pàg. 358, DECLC, J. Coromines)

PUIG CASTELL D' ARANYÓ

12 de gener de 1310. Venda atorgada per Ramon de Bruguera i Guilleuma, muller seva, de St. Quirze d'Arbúcies, a favor de Berenguer, fill de Pere Rafart, de la mateixa parròquia, d'un tros de terra al torrent Poca Farina, sota el puig dit del Castell d'Aranyó.

AHMA, Regest dels pergamins del mas Rafart d'Arbúcies.

ARANYÓ, fruiteta de l'arç negre o aranyoner, arbust que es fa en els prats i muntanyes, del gust semblant a una pruna minúscula i aspra. Prové d'una forma afí al cèltic *AGRANIO, -ON, o *AGRINIO. Aquest mot té una difusió amplíssima i ha donat nom a diversos llocs i veïnats. 1a. doc.: 1575, OPou.

(V. I, pàg. 355-356, DECLC, J. Coromines)

PUIG D'ARIOL

1555. Capbreu del Monestir de Sant Marçal del Montseny. Miquel Rafart, pagès de la parròquia de St. Quirze d'Arbúcies, reconeix tenir sota el domini directe d'aquest monestir, una possessió de terra boscosa situat en el lloc anomenat Pla de Figueres, afrontant a orient en honor seu, que fou de pertinences del mas Fogueres del Molí, amb el puig anomenat d'Ariol.

ACA. Secció Monacals. Fons Benedictins, vol. 806-807 de la sèrie general.

PUIG DE LES ARENES

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amollo-nament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Hilari Sacalm, es troba el molló núm. 4, al cim del Puig de les Arenes.

AHMA

PUIG BACÓ

29 de setembre de 1660. Establiment atorgat per Miquel Puig, pagès de la parròquia d'Arbúcies a favor del Rn. Joan Francesc Pau Regàs, d'un tros de terra del mas Puig, en el lloc anomenat Puig Bacó.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

BACÓ, subst. mot català i en part occità i francès antic, comú amb l'alt i baix alemany antics i passà a ser d'origen germànic, des d'on s'hauria transmès a les llengües gal.lo-romàniques amb el sentit de

'penca o pernil de porc' i seria derivat del germànic occidental BAK 'dors o espatllam d'animal o de persona'; etimologia molt dubtosa, car és més versemblant que hi hagi aquí dos mots d'origen divers, i que el nostre sigui més aviat d'origen pre-romà i pregermànic. 1a. doc.: 1077, en un document rossellonès. A Arbúcies també rep aquest nom el suc que deixa el porc després de tenir-lo amb sal.

(V. I, pàg. 531, DECLC, J. Coromines)

PUIG BERTA

3 de juny de 1308. Donació atorgada per Pere Roig i Sancia, sa muller, a favor de Bernat de Serrat i Bernardí, son fill i a ses mullers Berenguera i Elisenda, d'una peça de terra que tenen en la par. de Cerdans, en el lloc anomenat Bac Sa Figuera, que afronta a tramuntana amb el Puig anomenat de Berta.

AEV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Doc. de Cerdans núm. 12.

BERTA, nom propi de dona. Del germànic BERHTA, nom propi que significa el mateix.

(V. II, pàg. 449, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

PUIG DE CALM

4 de maig de 1290. Concessió a perpetuïtat dels drets de fer llenya, rama i pastura, feta per Fra. Jispert, abat de St. Salvador de Breda a favor de Guerau Boscà de Vilar, Pere Vilar i Sobirà de Vilar, de la par. de St. Quirze d'Arbúcies, en el bosc situat en el lloc anomenat puig de Calltellareny, en què afronta a cers amb el Puig de Calm.

AHMA, Pergamins del mas Vilar d'Arbúcies.

CALM, la seva etimologia és la mateixa del provençal CALM, 'planura estèril' i del francès CHAUME, probablement d'origen gäl.lic. El nom *Calm*, avui inexistent en el català modern, es troba en noms de lloc com el de *Sa-calm* (Sant Hilari Sacalm). El mot significa tranquil, en calma. La forma plural *Calmes* està documentada en el baix llatí de Catalunya en un document de l'any 871, citat per Balari.

(V. II, pàg. 859, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

PUIG CALUELL / CALVELL

18 de maig de 1573. Capbreus dels Castellldosrius. Joan Pla, pagès d'Arbúcies, reconeix tenir sota domini directe d'aquests senyors, entre altres coses, un tros de terra en el lloc anomenat Puig Caluell.

AHMA, Fons marquesos de Castellldosrius.

CALVELL, del llatí CALVELLU, 'cap pelat'. A més de ser un llinatge existent en diversos llocs, probablement podria haver donat aquest sentit per confusió de *V>U*, com a puig pelat, sense arbreda.

(V. II, pàg. 864, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

PUIG CAMIDELLES

6 de febrer de 923. Acta de consagració de l'església de St. Quirze d'Arbúcies. En la rodalia s'esmenta entre Vilanova i Coll de Te el Puig Camidelles "*Pudium Camidellas*".

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

CAMIDELLES, no sabem si podria tractar-se d'una paraula composta de *Camí+d'elles*, *Camí-dell* o també *Camí-de-les*...

PUIG DEL CAMP D'EN TENEU

11 d'agost de 1716. Capbreus del monestir de St. Pere Cercada, referents a la par. de Joanet. En les afrontacions del mas Pla s'esmenta el Puig del Camp d'en Teneu "*Podiu camp de Teneu*".

ADV, Fons parroquial de Joanet.

TENEU, el trobem com a llinatge existent a Folgueroles, Olot, Barcelona, etc.

TENEÓ, remor llunyana, fonda, poc clara, com la d'una tronada que s'acosta o la d'un riu llunyà. Per la seva etimologia veure TENESÓ, tinença, capacitat; possessió, propietat. Del llatí vg. TENITIONE, 'acció i efecte de tenir', derivat de TENERE, 'tenir'. (V. X, pàg. 220, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

PUIG DE SOBRE EL CAMP D'ÚFOL

6 de febrer de 923. Acte de consagració de l'església de St. Quirze d'Arbúcies. En la rodalia hi consta que acaba en el Puig de sobre el Camp d'Ulf "*podium de super Campo Dulfo*".

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

PUIG DE CASTELL D'ARENYS

4 de maig de 1290. Concessió a perpetuitat dels drets de fer llenya, rama i pastura, feta per Fra. Jispert, abat de St. Salvador de Breda a favor de Guerau Boscà de Vilar, Pere Vilar i Sobirà de Vilar, de la par. de St. Quirze d'Arbúcies, en el bosc situat en el lloc anomenat Puig de Castellareny "*podio Castroloreny*".

AHMA, Pergamins del mas Vilar d'Arbúcies.

PUIG DEL CASTELL DE MONTSORIU

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Guillem Desfalgueres reconeix tenir sota domini directe d'aquests senyors, entre altres coses, un tros de terra i bosc en el Puig del Castell de Montsoriu.

AHMA, Fons marquesos de Castelladosrius.

PUIG COLLET DE LA BEGUDA

4 de novembre de 1889. En la delimitació i amononament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb Viladrau, s'esmenta el Puig anomenat Collet de la Beguda, on hi ha el molló núm. 3.

AHMA

BEGUDA. A Catalunya es dona principalment el nom de *beguda* a l'acte de beure i menjar els treballadors del camp, per alimentar-se i cobrar forces mentre reposaven del treball. Etimologia: forma femenina del participi passat de *beure*.

(V. II, pàg. 407, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PUIG DE COLLSESTORTES

1330. Precari atorgat pel vescomte de Cabrera a favor dels hereus del mas Terrers de Cerdans, que de nou establí el bosc gran de l'heretat d'aquest mas, que arriba fins al Puig de Coll Sestortes i a

Coll de Figueres, fins a la senyoria de Gurb, que és la de St. Hilari.

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt, sobre Cerdans.

COLLSESTORTES, podria ser un mot compost de *Coll+ses+tortes* (N+Art.+adj.)

PUIG DE CUIRÓS

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Pere de Vila, pagès de la par. de St. Pere Desplà, reconeix tenir sota domini directe d'aquest senyor el seu mas de Vila, que afronta a migdia amb el Puig anomenat de Cuirós "*in podio vocato de Cuyros*".

AHMA, Fons marquesos de Castelladosrius.

CUIRÓS, de cuiro, o semblant a cuiro. En el llibre *Del Montseny*, de Busquets Punset s'esmenta que "*apretà entre ses mans la bóta cuirosa i enfilà un nyinyol...*". I també trobem *Cuyrosa* a Vilanova Obres VIII, 150. És derivat de *Cuiro* o *Cuir*, del llatí CORIU. (V. III, pàg. 824-825, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PUIG DODÓ

6 de febrer de 923. Acta de consagració de l'església de St. Quirze d'Arbúcies. En la rodalia s'esmenta el vilar Vacamorta amb els seus termes fins al Puig Dodó "*podium Dodoni*" i la meitat del Camp de St. Segimon. Més endavant es va dir Puig Honorat i avui Puig d'Ull.

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

DODO: DOMONI > DOMUS > CASA. En heràldica, casa fortificada.

DODO, nom masculí. Plural DODOS.

<http://ca.oslin.org/toponyms.php>

DODÓ, segons trobem en l'*Atlas del comtat de Girona*, el topònim *Dodó* o *Dot*, poden estar relacionats amb alguns dels homes que s'instal·laren en un moment primerenc per aquestes contrades.

(*Atlas del Comtat de Girona*, (785-993), J. Bolòs i V. Hurtado, pàg. 49)

PUIG DOU / PUIG D'OU

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta després del coll Saferera el Puigdou, fins a la Creu de St. Marçal.

APA, Notes de Mn. Ramon Banús.

DOU/DEU, 'naixement d'aigua, indret on brolla una font, bullidor d'on surt un corrent', descabdellament fonètic del més antic *una dou*, i primitivament *una doz*. D'etimologia probablement pre-romana, i l'estructura de la base DOCI- femenina suggereix un punt de partida indoeuropeu; potser un DOUKIS o DUKIS, 'borboll de les aigües, bullidor'.

(V. III, pàg. 107, DECLC, J. Coromines)

PUIG DE FEMADES

1285. Límits del monestir de St. Pere Cercada, els quals arriben al Puig de Famades.

Quaderns de la Selva 4. Jaume Cubarsí i Deulonder. "Aproximació a un estudi sobre la propietat de la terra en el terme de Sta. Coloma de Farners" (s. XVI-XVIII).

FEMADES, conjunt de fems. Acte i efecte de femar la terra. Tros de terra femat, generalment terra molt bona on es fa un esplet de llegums i un de cereals. Del llatí derivat de FEM i FEMAR.

(V. V, pàg. 788-789, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PUIG FORMIC

26 de març de 1337. Capbreus del monestir de St. Llorenç del Munt, sobre Cerdans. Pere de Terrers i Margarida, filla seva i Joan, son marit, hereus i propietaris del mas Terrers de Cerdans, reconeixen tenir sota domini directe d'aquest monestir una peça de terra anomenada Puig Formic "*podio Formic*". Retificat el 1707 ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confesions".

FORMIC, lloc on hi ha moltes formigues. Prové de *formiga* per masculinització.

(V. V, pàg. 989, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PUIG DE GAT

1949. Anotat pel procurador Josep Sajaloli, dins la propietat del Vidal.

AMB, Fons patrimonial dels Oms de Blanes.

GAT, podria tractar-se d'un puig on abunda una planta de l'espècie *Tamus communis* o *corriola de cavall*; per altra banda i dins de les moltes definicions, tenim els objectes materials que per llur forma poden comparar-se amb al gat.

(V. VI, pàg. 221-222, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PUIG GUALBA

10 de febrer de 1555. Venda a carta de gràcia atorgada per en Cortina, pagès d'Arbúcies, a favor de Joan Regàs de Lliors, d'una peça de terra en el lloc anomenat Puig Gualba, en la par. d'Arbúcies, sobre el camp del Graners fins a Coll sa Ciureda, on trenca amb el torrent de Puig Lloví.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

GUALBA, topònim d'una població situada en la comarca del Vallès Oriental, però que té com a partit judicial Arenys de Mar. Del llatí AQUA ALBA, 'aigua blanca', si hem de considerar encertada la forma llatina amb què apareix el nom de la dita població en els documents medievals

(V. VI, pàg. 432-433, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PUIG HONORAT / HONRAT

23 d'octubre de 1620. Plet entre el Rn. Francesc Teixidor, rector de St. Feliu de Buixalleu i Francesc Mollfulleda, pagès de la par. d'Arbúcies, sobre el delma i primícia d'unes terres de propietat de Mollfulleda. En la discussió s'esmenta que els termes fixaven que del Puig de Mollfulleda tiraven a la part de migjorn al Puig *Dodon*, anomenat Puig Honrat o Honrat en la data esmentada i actualment Puig d'Ull.

APA, Lligall de delmes

HONRAT, enaltit per honor; posat en honra, en dignitat. Del llatí HONORATU.

(V. VI, pàg. 548, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

PUIG LLOBÍ

29 d'abril de 1548. Venda a carta de gràcia atorgada per Pere Cortina i Joan Cortina, pare i fill, pagesos d'Arbúcies, a favor d'en Regàs de Lliors, d'una possessió de terra anomenada Còdol Rodó. Afrontant a migdia amb el torrent que davalla de Puig Lloví.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III

LLOBÍ, pertanyent o relatiu als llops. També es pot referir a un lloc ple de plantes lleguminoses de l'espècie *lupinus albus*, de flors grans alternes o geminades en raïms curts i peloses pel revers. Del llatí LUPINU, 'de llop', etimologia que sembla preferible a l'àrabica LUBIA, proposada per Eguilaz Glos. 252. (V. VII, pàg. 38, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

PUIG MARGARIDA

3 de març de 1427. Venda atorgada per Antoni Tries, hereu del mas Tries de la par. d'Arbúcies, a favor de Ramon Pons i Bernat, son fill, de diverses peces de terra de pertinences del mas Tries, que afronten amb el Puig Margarida.

ACV, Pabordia de Gener doc. núm. 23.

MARGARIDA, flor de diferents plantes compostes, caracteritzada per estar formada de nombrosos segments al voltant d'un disc central; nom propi de dona. Del llatí MARGARITA, en grec 'perla'.

(V. VII, pàg. 244, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

PUIG DE MAS CASTELL

9 de setembre de 1712. El Rn. Francesc Pujals, rector d'Arbúcies, fa un seguiment del terme parroquial entre Lliors i Cerdans, on s'esmenta que hi ha termes que senyalen el Puig de mas Castell de Lliors.

APA, Notes del rector Francesc Pujals.

PUIG MASSANES o MAÇANES

6 de febrer de 923. Acta de consagració de l'es-

glésia de St. Quirze d'Arbúcies. En la rodalia s'esmenta el Puig Maçanes "*pudio Massanas*", avui dit Montfort.

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

MAÇANES, veure MAÇANA. Topònim en molts llocs, escrit també MASSANA. Poma, fruit de l'arbre *Pirus Malus*. Del llatí MATTIANA.

(V. VII, pàg. 99-100, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

PUIG DE MOLLFULLEDA

23 d'octubre de 1620. Plet entre el Rn. Francesc Teixidor, rector de St. Feliu de Buixalleu i Francesc Mollfulleda, pagès de la par. d'Arbúcies, sobre el delme i primícia d'unes terres de la propietat de Mollfulleda. En la discussió s'esmenta que els termes fixaven del Puig de Mollfulleda cap a la part de migjorn, al Puig Dodon.

APA, Lligall de delmes.

PUIG DE MONTSORIU

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Romeu Verdaguer reconeix tenir sota domini directe d'aquests senyors, un tros de bosc en el Puig de Montsoriu, *Podio de Montesurico*, vers a occident i a cers.

AHMA, Fons marquesos de Castelladosrius

PUIG DE MONTFORT

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Joan de Pi, pagès de la par. d'Arbúcies, reconeix tenir sota domini directe del senyor de Dosrius un tros de terra en el lloc anomenat St. Climent, que afronta a occident amb el Puig de Montfort, el qual antigament s'anomenava de Maçanes o Massanes AHMA, Fons marquesos de Castelladosrius.

MONTFORT, llinatge existent a Vic. Osor, etc..El trobem en les Cròniques de Jaume I.

Del llatí MONTE FORTE, 'muntanya forta'.

(V. VII, pàg. 552, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

PUIG D'ONOYA

Juliol de 1669. Concòrdia entre els rectors d'Arbúcies i St. Feliu de Buixalleu sobre els termes parroquials. S'esmenta que del sòl del Camp de les Arenes va dret al Puig d'Onoya i d'aquí a Vacamorta. APA, Lligall de delmes.

ONOYA. El topònim NOYA prové d'una forma NOEGA, protoindoeuropeu o potser anterior (Noja). El significat és incert, però podria estar relacionat amb el celta NOUIKA, 'nova', per la qual cosa el topònim es referiria a una fundació recent i seria l'equivalent a "Vilanova". NOLLA, el 1891 a França està documentat primer com a nom de pila i després com a cognom.

<http://es.wikipedia.org/wiki/Noya>

PUIG D'ORIOI / D'ARIOI

5 de juny de 1537. Confessió feta per Vicens Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, a favor del vescomte de Cabrera, sobre les possessions que té sota domini directe d'aquest senyor. En les afrontacions del mas Coll s'esmenta el Puig d'Oriol.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà. 17 de maig de 1573. Capbreus dels marquesos de CastellDOSRIUS. Salvi Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, reconeix tenir sota domini directe d'aquests marquesos, entre altres coses, una possessió de terra anomenada Fàbrega de St. Hilari, en la par. de St. Pere Desplà, que afronta a cers, en part, amb *podio de Puig de Ariol*.

AHMA, Fons marquesos de CastellDOSRIUS

ORIOI, pot referir-se a nom propi d'home, un bolet, un insecte o un ocell de la família dels oriòlids, amb el cos de color groc i les ales negres com els peus i el bec. Llinatge existent a l'Escala, Barcelona, Gavà, etc. Hi ha la variant AURIOL a Cambrils, Flix, etc. Del llatí AUREOLU, 'dauratet'.

(V. VIII, pàg. 49-50, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PUIG DE LA PEDRANYANA

11 d'agost de 1716. Capbreus de St. Pere Cercada sobre la parròquia de Joanet. En les afrontacions

del mas Pla s'esmenta el Puig de la Pedranyana. ADV, Fons parroquial de Joanet.

PEDRENYA, massa de pedra o conjunt de pedres. Del llatí PETRIGNU.

(V. VIII, pàg. 369, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PUIG DE PLA VELL

6 de febrer de 923. Acta de consagració de l'església de St. Quirze d'Arbúcies. En la rodalia s'esmenta el Puig de Pla Vell "*podio Plane Vetulo*". Avui es coneix per turó de can Jaume Moragues. APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias

PUIG D'EN PONS

3 de març de 1427. Venda atorgada per Antoni Tries, hereu del mas Tries de la par. d'Arbúcies, a favor de Ramon Pons i Bernat, son fill, de diverses peces de terra de pertinences del mas Tries, que afronten amb el Puig d'en Pons.

ACV, Pabordia de Gener. Doc. núm 23.

PUIG DE RICLAR

10 de gener de 1377. Informació testimonial per aclarir per on passava la divisòria del vescomtat de Cabrera, amb els termes de Solterra i de la Rovira. Es diu, entre altres coses, que parteixen els termes en el Puig anomenat de Riclar -límit de la propietat del mas Terrers de Cerdans, amb Sant Hilari Sacalm.

AP de St. Hilari Sacalm. Manual 1374-1377.

RICLAR, topònim d'un riu de la comarca de La Selva. Del llatí RIVU CLARU, 'riu clar'

(V. IX, pàg. 485-486, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PUIG DE ROVIRONS

5 de juny de 1537. Confessió feta per Vicens Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, a favor del vescomte de Cabrera, sobre les possessions que té sota domini directe d'aquest senyor. Entre les diferents peces de terra i afrontacions s'esmenta el Puig de Rovirons. Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

PUIG SALAMI

19 de febrer de 1340. Establiment atorgat per Arnau Ripayàs, obtentor del benefici de Nostra Senyora de Gràcia, de l'església parroquial d'Arbúcies, a favor d'Arnau de Rieres, de la Celleria d'Arbúcies, d'un tros de terra que afronta a tramuntana amb el torrent que discorre del Puig Salami. (El torrent sembla ser el dels Capellans)

APA, Lligall Benefici de la Marededéu.

SALAMI, llinatge existent a Banyoles, Cornellà, Salt, etc. L'etimologia prové, probablement, d'una barreja del nom bíblic *Salomó* amb el germànic *Mir*; les formes *Salamirus* i *Salemirus* estan documentades com a noms personals.

(V. IX, pàg. 681, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PUIG SAPERA

14 de juliol de 1739. Rodalia de la parròquia de Cerdans. S'esmenta el turó de Puig Alt, que avui s'anomena Puig sa Pera.

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" f. 250-251

SAPERA, llinatge existent a Bigues, Barcelona, Manresa, etc. Però és més abundant la forma *Saperas* o *Saperes*, existent a Saus, Manresa i Barcelona entre d'altres. Grafia aglutinada de SA PERA (=la pedra).

(V. IX, pàg. 745, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PUIGSEC

28 de febrer de 1689. Establiment a Rabassa Morta atorgat per Francesc Stadella, tutor de Josep Fogueres del Molí, a favor de Pere Riera d'Arbúcies, d'un tros de terra situat a la muntanya de Puigsec, per fer-hi vinya.

Document de Maria Carme Canaleta i Argemí. St. Antoni de Vilamajor.

PUIGSEC, llinatge existent a Vic, Madremanya, Barcelona, etc. Aquest topònim dóna nom a una muntanya del massís del Canigó i a algun llogaret.

(V. VIII, pàg. 973, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PUIG DE TALRÀ

24 de desembre de 1598. En les afrontacions del mas Rourell de la parròquia de Joanet, propi d'en Canaleta, s'esmenta el Puig de Talrà.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

23 d'octubre de 1620. Plet entre el Rn. Francesc Teixidor, rector de St. Feliu de Buixalleu i Francesc Mollfulleda, pagès de la par. d'Arbúcies, sobre el delme i primícia de les terres del mas Nadal i de la borda de Canyamàs, de propietat de Mollfulleda. En la discussió dels termes s'anomena el Puig de Talrà.

APA, Lligall de delmes.

TALRÀ, l'hem trobat com a refrany popular, però sense indicar d'on prové el seu topònim: "broma a Talrà, pluja demà"; també s'hi ajunta: "broma a puig Dui, pluja avui *Puig Dui*" (Puig d'Ull, 621 m.) és un turó situat a l'est-sud-est d'Arbúcies, i més al nord d'aquell hi ha un altre turó: Talrà és el coll que els separa.

<http://stel.ub.edu/badare/refranesfuentesdetalle>

PUIG O TURÓ TARRERS

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amolloament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Hilari Sacalm, es troba el molló núm. 2, al cim del Puig Tarrers.

AHMA

PUIG D'ULL

1629. Es troba una nota que diu així: "*Be sabeu vos Antoni Pagès, pagès de la par. de St. Feliu de Boxalleu del bisbat de Gerona, que las terres teniu y possahiu desde la serra de Vaca morta fins al puig Duy ,o, Dodom ... son totes dins y en la parrochia de Arbucies*"

L'any 923 està documentat com a Puig Dodom i el 1620 surt com a Puig Honorat o Honrat. Actualment es coneix com a Puig d'Ull.

APA

PUIG DE VINYAL

16 de juny de 1570. Concòrdia entre Salvi i Vicens Ferrer, pare i fill, pagesos de St. Pere Desplà d'una part i Joan Terrers de l'altra, pagès de Cerdans, sobre un litigi que tenien. En Terrers cedeix tots els drets sobre el mas de la Vila i els Ferrer d'una peça de terra anomenada Casernes. En les afrontacions del mas de la Vila s'esmenta el Puig de Vinyal.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

VINYAL, vinyet; varietat de caracol. Llinatge existent a Aristol, Barcelona, etc., però abunda més la variant plural *Vinyals*, existent a Abella de la Conca, Igualada, Manresa, Terrassa, etc.

(V. X, pàg. 823, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

Roques

ARCOVA, L'

Es troba cap al cim del turó de Vilanova.

ARCOVA, v. ALCOVA, departament d'una cambra-dormitori, separat amb una mitjanada o amb un arc i destinat a tenir-hi el llit. De l'àrab AL-KOBBA, 'la volta', 'la capella', 'la cambreta'. També podria tractar-se de Al + cova, i referir-se a una cova o roca que té aquesta forma.

(V. I, pàg. 459, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

CÒDOL RODÓ

29 d'abril de 1548. Venda a carta de gràcia atorgada per Pere Cortina i Joan Cortina, pare i fill, a favor d'en Regàs de Lliors, d'una possessió de terra anomenada Còdol Rodó.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

CÒDOL, tros de pedra, generalment de forma rodona. Del llatí COTULU diminutiu de COTE, 'pedra'. (V. III, pàg. 249, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

ESCARDISSOS, ELS

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta el molló de l'Esquei de Casaledes, al del coll de sota els Escardissos.

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

ESCARDISSOS v. ESQUERDA, 'obertura longitudinal a terra, en un mur o altre cos dur', dialectalment 'estella llarga i prima de fusta o pedra, sentit que també és antic; mot d'origen germànic, probablement pres del fràncic SKERDA, 'osca', 'esquerda', 'clivella'; mots derivats d'un antic participi del germànic comú SKERAN tallar, migpartir, Destralejar', 'xollar'. 1a. doc.: Llull; com a nom de lloc 1293, i l'adjectiu *quer esquerdós* ja 1193. (V. III, pàg. 680, DECLC, J: Coromines)

ESQUEI AGUILERA

5 de juny de 1537. confessió feta per Vicens Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, a favor del vescomte de Cabrera, sobre les possessions que té sota domini directe d'aquest senyor. En les afrontacions del mas Coll s'esmenta l'Esquei Aguilera, "*in ruppe Aguilera*".

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

ESQUEI DE CASALEDES

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta: "*seguint una sèrie no ininterrompuda de mohinos, passa al de Puig Oriol, Esquei de Casaledes...*"

APA, Notes de Mn. Banús.

ESQUEI DELS COLLS

10 de juliol de 1579. Venda a carta de gràcia atorgada per en Cortina, a favor de Joan Regàs de Lliors, d'un tros de bosc gran anomenat les Fontanelles, després dels Colls d'en Cortina, començant en l'Esquei que detalla del Colls fins a la riera.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

ESQUEI DEL DAVANT DE LA PRADELLA

29 de març de 1873. Conveni sobre renúncia de drets i cessió de terreny atorgat per Joan Ferrer d'una part i Joan Pujals de l'altra, tots veïns d'Arbúcies. Entre les afrontacions s'esmenta l'Esquei del davant de la Pradella.

Fons patrimonial Torres Pujals.

ESQUEI DE L'OLIVAR

Es troba entre la carretera GI- 543 i el mas Olivar.

PEDRA LLARGA, LA

Menhir de la Pedra Llarga, situada en tocar la població de Sant Hilari Sacalm, prop de la cruïlla de les carreteres d'Arbúcies i de Santa Coloma de Farners. Aquesta fita fou desplaçada fa anys per les exigències de l'obertura de les carreteres.

Pladevall Serradesanferm A. 1986 Sant Hilari Sacalm capital de les Guilleries.

PEDROSA

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Arnau de Pi reconeix tenir sota domini directe dels Dosrius una peça de terra en el lloc anomenat Pedrosa.

AHMA, Fons marquesos de Castellodosrius.

PETJA DEL CAVALL

Roca que es troba entre el pla Perer i el turó de la Fàbrega.

PETXA, castellanisme. Peita, impost sobre els béns. Suposem que es refereix a PETJA, PETJADA, que semblaria més lògic, però aquesta és la forma com l'hem trobat escrita.

(V. VIII, pàg. 537, *Diccionari català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

PETJA DEL DIABLE

Es una roca molt grossa que es troba a Joanet, entre el castell d'en Roca i el Passeig de la Miranda, on passa el GR- 83 o Camí del Nord.

PETJA DE SANT SALVI

30 de juliol de 1923. En la delimitació i amolloament del terme municipal d'Arbúcies, límitrof amb el de Sant Feliu de Buixalleu, es fa menció de la Petja de Sant Salvi, en el molló número 5.

AHMA

PETJA, senyal que deixa el peu d'un home o d'un animal a la terra o lloc per on ha passat. Del llatí PEDICA.

(V: VIII, pàg. 533-534, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

ROC LLEVADOR

11 d'agost de 1716. Capbreus del monestir de St. Pere Cercada sobre les rendes de Joanet. En els límits del mas Reixach, propi de Joan Masó, s'esmenta el Roc Llevador.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

LLEVADOR, obrer que es dedica a extreure el suro de l'arbre.

(V. VI, pàg. 974, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

ROCA BOCCHA

6 d'octubre de 1058. Donació atorgada per Giberga, viuda d'Odó de Sesagudes, de tots els alous que tenia en la par. d'Arbúcies, en el lloc dit Pujals i Riu Boix. Afronta a occident amb el Grau anomenat Roca Bocha, "*Petra in Boccha*".

ACA, Fons del monestir de St. Marçal.

ROCA, massa de pedra de gran volum i en estat natural. Aquest mot abunda molt en la toponímia catalana per a designar grans masses de pedra, muntanyes, antics castells bastits sobre una penya, partides de terra i nuclis de població formats a redós d'alguna massa pètria.

(V. IX, pàg. 516-517, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

BOCCHA, v. BOCA, escrit antigament també *bocca*, *bocha* i *boqua*. Obertura per on entra o surt qualche cosa. Del llatí BUCCA, 'galta' en llatí clàssic, que en el segle I a.d.C., evolucionà a poc a poc cap al significat de 'boca'.

(V. II, pàg. 533, 535, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

ROCA CAVALLERA

29 de març de 1873. Conveni sobre renúncia de drets i cessió de terreny atorgat entre Joan Ferrer d'una part i Joan Pujals de l'altra, tots veïns d'Arbúcies. Entre les afrontacions s'esmenta el punt conegut per Roca *Cavallera*. Es troba a prop de la Pradella.

Fons patrimonial Torres Pujals.

CAVALLERA, dona de cavaller, senyora de la noblesa. Derivat femení de *cavaller*. En aquest cas es refereix al fet que hi ha una roca al cim de l'altra.

(V. III, pàg. 79, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

ROCA CORBA

29 d'octubre de 1255. Divisió del mas Vilar en raó del contenciós entre Berenguer de Vilar i els seus d'una part i Boscana de Vilar i els seus per l'altra. Decideixen partir el mas i les terres i entre aquestes n'hi ha una a la Roca Corba.

AHMA, Pergamins del mas Vilar d'Arbúcies.

ROCA DEL CABRER

Es troba a Lliors, entre el Planot i la Nespla.

ROCA DE LA CAMBRA

Es troba sobre el mas Corral del Vidal.

ROCA DEL CUCUT

Es troba a Lliors, entre el Crous i Pla Castell.

ROCA O ESQUEI DE LA COLLADA

14 de juliol de 1739. Rodalia de la parròquia de Cerdans. S'esmenta: "*termena a llevant a Coll ses Tremoledes, que a la Roca o Esquey de la Collada y a una Creu....*"

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" f. 250-251.

ROCA DEL CAP BLANC

Es troba entre Coll Sa Ferrera i l'Artiga d'en Daniel.

ROCA DEL CUCUT

Es troba a Lliors, entre el Crous i Pla Castell.

ROCA DELS ESCURÇONS

Es troba prop de Coll de Te, entre la Planeta i l'Artiga Llarga.

ROCA FIGUERA

Es troba sota del turó de Vilanova, davant del turó d'Arenys.

ROCA DEL GAVATX

Es troba sobre de can Nan Vilar.

ROCA GUILLERA

Es troba entre el Vilar i els Colls

GUILLERA, abundant en guilles. Nadiu o propi de les Guilleries.

(V. VI, pàg. 460, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

ROCA LLARGA

14 de juliol de 1739. Rodalia de la parròquia de Cerdans. S'esmenta: "*fins al turó de sobre Pla Dufol dret a la Roca Llarga ab lo Castell sobre lo quintà, que vuy passa lo camí que va a Cerdans...*"

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions".f. 250-251

ROCA DEL MALCOMPÀS

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, s'esmenta: "*a les Saleres de la Feixa Llarga, d'aquest a la Roca del Malcompàs, un xic abans del quintà del mas Coll de Té.*"

APA, Notes de Mn. Banús.

ROCA DE PIROLLA

31 d'agost de 1313. Capbreu dels Dorius Cartellà. Guillem Torrent, pagès d'Arbúcies, reconeix tenir sota domini dels Dorius dues peces de terra, una de les quals a prop de Pirilla, "*Petram Olla*".

AHMA, Fons marquesos de Castelladosrius.

ROCA D'EN PLA

Es troba molt a prop de la vila de Sant Hilari Sacalm, en el punt més alt de la parròquia de Joanet, on hi ha la capella del Nen Jesús de Praga.

ROCA PLANA

14 de juliol de 1739. Rodalia de la parròquia de Cerdans. S'esmenta: "*seguint el camí a Coll ses Figueres, al casal de Frigol dret a la Roca Plana, e va serrat avall fins al collet de Giralesteve*"

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions". Fol. 250-251.

ROCA PORTUGA

Es troba entre el mas Ferrús i can Clos de Joanet, vora o sobre la pista que va de Ferrús al Pla de la Fosa.

ROCA DE PUJALS

Es troba a prop de can Cuberta i dóna nom al paratge Vinyes del Pla de la Roca.

ROCA PUNXEGUDA

Es troba entre el Regàs de Lliors i la Nespla.

ROCA DEL TINTER

1581. En el delme del mas Riera o casa Tordera s'esmenta la Roca del Tinter, sobre el Pujol, que solia ser pineda, sempre serra amunt cap a Pla d'Úfol.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

ROCA VESTRUÇA

Es troba a prop del Regàs, a sobre un turó entre el sot de l'Infern i el sot de les Fontiques.

VESTRUSSA, beneïtot, curt d'enteniment. Del castellà *avestruz*, 'estruç'

(V. X, pàg. 762, *Diccionari català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

ROCS CREMATS

Es troben a Lliors, a la Solana del Crous.

ROQUES ALTES

7 d'agost de 1630. Arrendament atorgat per Salvador Regàs de Lliors a favor de Rafel Xifre, pagès d'Arbúcies, de la casa de Sta. Albina. En les afrontacions de tramuntana s'esmenta el turó de Sta. Albina i les Roques Altes.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

ROQUES REMOLERES

Es troben entre la Casanova d'en Torrent, Sant Climent i el turó de Montfort.

ROQUES DE SANT PERE

Es troben sota la Casanova d'en Crous.

ROQUES SOTA LA CONSOLVA

14 de juliol de 1739. Rodalia de la parròquia de Cerdans. S'esmenta: "*fins al turó de la Consoula, e de allí baixa a les Rocas sota la Consoula ...*"

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" f. 250-251.

TOMBA DEL MORO

Roca que es troba a prop de la bassa de la Dona d'Aigua, vora de la riera de Riudecòs, dins la propietat de can Blanc.

Serres

SERRA, LA

Es troba entre Fogueres de Montsoriu i can Bolet de Riells.

SERRA D'ACLINELLES

2 de setembre de 1571. Capbreu del Benefici de Sta. Maria de la par. de Palautordera. Sàlvia Mollfulleda, el seu espòs Pere Adrobau i el seu fill Sagimon Mollfulleda, pagesos d'Arbúcies, reconeixen tenir sota domini directe d'aquest Benefici els masos Mollfulleda, Bodaxó, la borda de Canyamàs i altres possessions. En les afrontacions del mas Mollfulleda, a la part de llevant s'esmenta la Serra d'Acinelles.

APA, Lligall de delmes.

SERRA DE L'ARBRE AURER

14 de juliol de 1739. Rodalia de la parròquia de St. Cristòfol de Cerdans. "... allí travessa lo bosch den Crous fins al turó de Bordariol, e de allí va serrajant o seguint la serra del Brossa que antes se deia del Arbra Aurer ...".

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" f. 250-251.

ARBRE, vegetal llenyós, de tronc senzill a la base però que a certa alçada es ramifica. Del llatí ARBORRE.

(V. I, pàg. 826, 832)

AURER, llinatge de Perpinyà a. 1275.

(V. II, pàg. 152, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SERRA DE BORDORIOL

13 de desembre de 1082. Consagració i dotació de St. Martí de Viladrau. Se senyalen els límits tocant amb Arbúcies i Cerdans, entre els quals la serra del Bordoriol, "*serram quam vocant Arborem de Aureolo*".

Catalunya Romànica vol. Núm III pàg. 807.

SERRA DE BROSSA

14 de juliol de 1739. Rodalia de la par. de Cerdans. "*Al turó de Bordoriol, e de allí va serrajant o seguint la Serra del Brosse*". Abans rebia el nom de l'Arbre Aurer.

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" fol 250-251.

SERRA DELS CAMPILLS

21 d'abril de 1724. Censal creat i venut per Francesc Ferrer i el seu fill Pere, pagesos de St. Per Desplà, a favor de Bartomeu Romaguères i Auledes, pagès de St. Hilari Sacalm, com a usufructuari de Teresa Auledes, amb especial obligació d'un empriu de pasturar el bestiar per una part de la propietat dels Ferrer, mitjançant el qual s'esmenta la Serra dels Campells.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

SERRA DE CAN BLANC

És la serra que es troba entre la riera d'Arbúcies i la riera de Riudecòs, des de can Blanch a can Pasqual.

SERRA D'EN CANALETA

11 de març de 1974. En la delimitació i amollo-nament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Santa Coloma de Farners, es fa esment de la Serra d'en Canaleta, amb el molló número 4 al cim d'aquesta serra.

AHMA

SERRA DE LA CASTANYEDA DE CAN RAMON

11 de març de 1923. En la delimitació i amollo-nament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Feliu de Buixalleu, es fa esment de la serra de la Castanyeda de can Ramon, amb el molló número 8.

AHMA

SERRA DE CASTELLETS

12 d'abril de 1556. Venda atorgada per en Cortina,

pagès d'Arbúcies, a favor de Joan Regàs de Lliors, d'una possessió de terra anomenada Puig Lloví, les Hortes i Puig Gualba. En les afrontacions s'esmenta a ponent alt la Serra dels Castelletts.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

SERRA D'EN COLL

21 d'abril de 1724. Censal creat i venut per Francesc Ferrer i el seu fill Pere, pagesos de St. Pere Desplà, a favor de Bartomeu Romaguères i Auledes, pagès de St. Hilari Sacalm, com a usufructuari de Teresa Auledes, amb especial obligació d'un empriu de parturar per una part de la propietat dels Ferrer, en el qual s'esmenta la Serra d'en Coll. Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà

SERRA DE COLLDASES / COLL D'ASES

25 de gener de 1441. Ratificació i nou establiment del mas Noguer de Viladrau, atorgat pel prior de Sant Llorenç del Munt a favor de Vicens Noguer, de la par. de St. Martí de Viladrau, d'aquells honors anomenats Serra de Coll d'Ases, serra limítrofa de la parròquia de Cerdans.

Fons patrimonial Noguer-Vilarnau de Viladrau.

14 de juliol de 1739. En la rodalia de la parròquia de Cerdans s'esmenta la Serra de Colldases, que es troba entre el Bordoriol i el turó de Colldases.

AEV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" fol. 250-251.

SERRA DE COLLSAFERRERA

17 de setembre de 1588. Capbreu atorgada per Miquel Regàs de Lliors a favor del bisbe de Barcelona, del terç del delme i tasca que rep la casa del Regàs en la par. del Montseny, en la muntanya de les Agudes, en el lloc on van a conrear blat els que tenen empriu i botatges des de la Serra de Collsaferrera a la roca del Glaç.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

SERRA DE CA L'ESTURI

17 de maig de 1833. En les possessions del mas Esturi s'esmenta tota aquella peça de terra plantada de castanyers, situada en el lloc anomenat Bac d'en Rigombau, afrontant a sol ixent amb en

Morer mitjançant la Serra de sobre el mas Esturi. APA, Lligall Hospital.

SERRA D'EZEVAROS

15 d'octubre de 930. Ingilbert i la seva muller Avanca, venen a Sala una casa amb corts, terres i vinyes, que tenen pels seus pares i compra, al comtat d'Osona, al terme d'Osor i a la vall de Ceroseda. Les terres són a Joanet i fan terme a ponent a "in serra Ezevaros"

Antoni Pladevall i Font. Quaderns de la Selva 6. Regest dels documents de St. Benet de Bages

SERRA DE FOGUERES

La serra de Fogueres compren el bosc i les vinyes que van des de les vinyes de Pujals a les vinyes de can Quadres.

SERRA DE CAN FONOLL

Es troba en el veïnat de la Poca Farina, a sobre mateix de can Fonoll.

SERRA DE LA FONT DEL GRÈVOL

21 d'abril de 1724. Censal creat i venut per Francesc Ferrer i el seu fill Pere, pagesos de St. Pere Desplà, a favor de Bartomeu Romaguères i Auledes, pagès de St. Hilari Sacalm, com a usufructuari de Teresa Auledes, amb especial obligació d'un empriu de pasturar el bestiar per una part de la propietat dels Ferrer, en el qual s'esmenta la Serra de la Font del Grèvol.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

SERRA DE LA JAÇA

Es troba a Lliors, a la Solana del Crous.

SERRA o SERRAT DE MALIVERN

30 de juliol de 1923. En la delimitació i amolloament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Feliu de Buixalleu, es fa esment del Serrat de Malivern amb el molló número 6.

AHMA

SERRA DE MORAGUES

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amollo-

nament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el da Sant Hilari, es troba el molló núm. 17, en el segon turó de la Serra de Moragues.

AHMA

SERRA D'EN QUADRES

13 gener 1832. Establiment atorgat per Ramon Quadres, pagès de la par. d'Arbúcies, a favor de Quirze Mola, menestral de la vila d'Arbúcies, d'un tros de terra boscosa situada en la Serra anomenada d'en Quadres.

Fons patrimonial de Fèlix Ferrer.

SERRA DE PERE BORD

És la serra que fa límit entre la parròquia d'Arbúcies i la parròquia de Joanet, des del coll de Rourell fins a la Roca Portuga. Dita també serra de Ramilans.

SERRA DE CAL PIGOT

Es troba sobre la Casanova d'en Blanch, des del pla de l'Arral a la riera de Riudecòs.

SERRA DE PLA CASTELL

1712. Una nota que diu així: "*Lo terme de Sardans y Arbucias es de la serra de Pla Castell dret a sobre la Formiga, y de allí dret a Puig de Aguilar, linia recta dret a la serra de Burderiol*".

APA, Notes del rector Francesc Pujals.

SERRA DE PLA DE VIU

17 de juliol de 1526. Confessió feta per Antoni Pagès, senyor útil i propietari del mas Pagès de la par. de St. Feliu de Buixalleu, al noble Bernat Galceran de Pinós i de Fenollet, sobre rèdits d'una peça de terra boscosa situada en aquesta parròquia, anomenada la Coma de Pla de Viu. Afronta a migdia i occident amb el mas Mollfulleda, en la Serra de Pla de Viu.

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

SERRA DE PUIG BACÓ

29 desembre de 1660. Establiment atorgat per Miquel Puig, pagès d'Arbúcies, a favor del Rn.

Joan Francesc Pau, d'un tros de terra de l'heretat del mas Puig d'Arbúcies, en el lloc anomenat Puig Bacó, el qual afronta per la part de cers amb la mateixa serra.

ADV, Fons parroquial de Joanet

SERRA DE PUIGSAMOCA

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic es troba el molló sobre el quintà anomenat Belletes, del mas Aulet, que s'indica amb un altre en la Serra de Puigsamoca, i aquest amb un altre que seguint la mateixa direcció per la falda de la serra està a prop del camí ral que va d'Arbúcies a Joanet.

APA, Notes de Mn. Banús.

SERRA DE REMILANS

És la serra que fa partió entre la parròquia d'Arbúcies i la parròquia de Joanet, des del Coll del Rourell a la Roca Portuga, dita també Serra de Pere Bord.

SERRA DEL ROURELL

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació de Girona, envers les de Barcelona i Vic, es troba la serra o esquei sobre el coll de Plamusquita, des d'on inclinant-se un xic al nord est segueix la carena de la serra del Rourell, i d'aquí s'albira la línia divisòria de la propietat de Mollfulleda d'Arbúcies.

APA, Notes de Mn. Banús.

SERRA D'EN SAURI

2 de setembre de 1571. Capbreu del Benefici de Sta. Maria de la par. de Palautordera. Salvia Mollfulleda, el seu espòs Pere Adrobau i el seu fill Segimon Mollfulleda reconeixen tenir sota domini d'aquest Benefici els masos Mollfulleda, Bodaxó, la borda de Canyamàs i altres possessions. En les afrontacions del mas Mollfulleda s'esmenta la Serra anomenada d'en Sauri.

APA, Lligall de Delmes

SERRA DEL SOLEI DEL BAC D'EN CROUS

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amollo-

nament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Hilari Sacalm, en el primer turó de la serra Solei del Bac d'en Crous es troba el molló núm. 10.

AHMA

SERRA DE TALRÀ

19 de novembre de 1871. Inventari atorgat per Agustí Masferrer sobre els béns que al morir deixà el seu pare Josep Masferrer i Clopés, entre els quals hi ha el mas Casanova d'en Recastell, de la par. de St. Feliu de Buixalleu, que limita al nord amb el mas Cortina de St. Miquel, en el qual es troba el molló de la Serra anomenada de Talrà, fins al Camp de Sinc Sous.

Fons patrimonial de la família Masferrer (Delfí).

SERRA DE VACAMORTA

1629. Una nota que diu: *“Be sabeu vos Antoni Pages, pages de la par. de St. Feliu de Boxalleu del bisbat de Gerona, que las terres teniu y possahiu desde la serra de Vaca morta fins al puig Duy..... son totes dins y en la parrochia de Arbucies”*.

APA

SERRA VENTOSA

26 s'agost de 1534. Venda atorgada per Pere Saurí -àlies Montplet- pagès d'Arbúcies, amb Angelina sa sogre i Damiana, muller seva i filla d'Angelina, senyora del mas Montplet, a favor de Vicens Fer-

rer, pagès de St. Pere Desplà, d'un tros de terra amb unes palomeres situades en la par. de St. Pere Desplà, en el lloc anomenat Serra Ventosa.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

SERRAT DE NIU

16 de juny de 1570. Concòrdia atorgada entre Salvi i Vicens Ferrer, pare i fill, pagesos de la par. de St. Pere Desplà i Joan Terrers, pagès de la par. de Cerdans, amb motiu d'haver-hi hagut plet sobre una possessió de terra boscosa, situada sota el quintà del mas de la Vila. En les afrontacions s'esmenta *lo Serrat de Niu*.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

SERRAT DE PUIG BACÓ

29 de setembre de 1660. Venda atorgada per Miquel Puig, pagès d'Arbúcies, a favor del Rn. Joan Francesc Pau Regàs, d'un tros de terra del mas Puig, en el lloc anomenat Puig Bacó, les afrontacions del qual és el Serrat de Puig Bacó.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

SOLELL DEL BAC D'EN CROUS

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amollo-nament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el da Sant Hilari Sacalm, en el primer turó de la serra *Solei* del Bac d'en Crous es troba el molló núm. 10.

AHMA

Sots

SOT DE L'AFRAU

Afluent de la riera de can Dorca. Té el començament entre el Pla d'en Riera i el Pla de les Maduixes.

SOT, clot, terra baixa i arenosa, prop del riu.
(V. X, pàg. 29, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT DE LES AGUDES

Sot que neix al mateix turó de les Agudes, que junt amb altres sots propers formen l'encaçament de la riera de les Truites.

SOT DE L'ALBA

Es troba a Cerdans, entre Coll de Bancells i el Martaró.

SOT DE L'ÀNIMA

És el torrent que rep diferents noms: a la capçalera rep el nom de Sot de can Pla, després Sot de l'Ànima, Sot de cal Gall i Torrent del Minyó.
Fons patrimonial de la família Pou

SOT DE L'ARGELAGA

1952. Segons descripció que fa el procurador de la finca Josep Sajaloli, es troba dins de la propietat del Vidal.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

ARGELAGA o ARGILAGA, planta lleguminosa i molt espinosa. De l'àrab espanyol ARGILAKA, del mateix significat, que es troba documentat en un manuscrit del *Mosta'ini*, segons Dozy Gloss i que és adaptació d'un mot pre-romà que devia ser AIELAGA o AGELAGA, segons que ha raonat eruditament Coromines.

(V. I, pàg. 850-851, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

ARGELAGA, d'origen incert, com *argilac*, mot fonamentalment estrany a l'àrab, que sembla ser

resultat de l'arabització d'un ibèric o pre-romà pirinenc AIELAGA, canviant primer en ALJELAGA i després ARGELAGA. 1a. doc.: sovint des del s. XV i ja mitjan s. XIII. *Argelaguer* 1004, 1017.
(V. I, pàg. 377, DECLC, J. Coromines)

SOT DE LES AULEDES

10 de març de 1832. Venda atorgada per Benet Auledes, pagès de St. Hilari Sacalm, a favor de Joan Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, d'una peça de terra situada en el terme d'Arbúcies, en el lloc anomenat Casaledes o Pifosch, amb facultat de regar amb l'aigua que es troba en el sot vulgarment dit de les Auledes.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

SOT DE L'AULET

11 d'agost de 1716. Capbreus del priorat de St. Pere Cercada sobre la parròquia de Joanet. Francesc Comas i Serrahima reconeix tenir sota domini directe d'aquest priorat el mas Serrahima i el mas Cunieres, aquest últim derruït i unit al mas Serrahima. En les afrontacions d'aquests masos s'esmenta el Sot de l'Aulet.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

SOT DE LA BADORA

3 de setembre de 1856. Concessió atorgada per Antoni Pujals, pagès hisendat, a favor de Ramon i Salvador Callís, pare i fill, negociants, tots d'Arbúcies, de pas o camí per anar a la peça de terra anomenada Sot de la Badora.

Fons patrimonial Torres Pujals.

BADORA, no sabem si podria provenir del diminutiu del nom propi derivat del masculí Salvador > Salvadora > Badora, però amb el canvi de **v** per **b**.

SOT DE LA BAGA

Es troba a Lliors, a la Baga del Crous, i té el seu origen a la font dels Minyons.

BAGA, bosc de castanyers que es crien per a fer cercles de bota. Variant d' *obaga*.

(V. II, pàg. 207, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

SOT DE LA BAGA DE LA BÀMBOLA

És la continuació del sot de can Pere Bord, per rebre més avall el nom de sot de Ramilans. Afluent de la riera de Riudecòs, té el seu inici a Mollfulleda.

BÀMBOLA, curt d'enteniment. Derivat de la rel *bam-*, onomatopeia del balbuçig.

(V. II, pàg. 252-253, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

SOT DE LA BAGA LLARGA

Afluent de la riera de Riudecòs, que té el seu inici a Mollfulleda.

SOT DELS BALADRES

Afluent del marge dret de la Riera d'Arbúcies, es troba a Lliors, sota el Serrat de les Envistes.

BALADRE, nom de diverses plantes, del llatí *VE-RATRUM*. 1a. doc.: 1310-20, Jafuda Bonsenyor. Aquestes plantes són molt abundants a Catalunya i malgrat ser metzinoses, estan proveïdes de flors ornamentals i força notables.

(V. I, pàg. 562, *DECLC*, J. Coromines)

SOT DE LA BARRACA D'EN TORRA

Afluent de la riera Xica; té el seu origen sobre la Casanova d'en Fàbrega de St. Hilari Sacalm.

SOT DE LA BASSA DEL FAIG

Es troba a Cerdans. Té el seu origen a sota el turó de Vilarmau, descendint a prop del mas Serrat, per ajuntar-se més avall amb el Sot de la Solana i retre les aigües a la riera de can Dorca.

BASSA, clot relativament poc fondo, excavat en terra, on es recullen les aigües fluvials o d'altra procedència. Aquests clot pot ser natural o artificial, voltat de material d'obra o simplement limitat per la terra. 1a. doc.: 1037. Etimologia: d'un mot consi-

derat preindoeuropeu (probablement ibèric) *BALSA* o *BARSA*, que presenta derivacions en català, castellà i portuguès, en algun dialecte de la França meridional i en la toponímia de Sardenya.

(V. II, pàg. 345, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

SOT DE LA BASSA DE CAN MERLA

Afluent de la riera Xica; té el seu origen sobre el mas Moragues de St. Hilari Sacalm. També és nomenat sot de Moragues.

SOT DE LA BASSA SECA

Neix al turó de la Tremoleda i baixa fins al Faig Gros.

SOT DE LA BASSA D'EN SESCLA

Afluent de la riera Xica; té el seu origen entre el turó de la Moneda i el turó de can Jaume Moragues.

SESCLA, podria tractar-se d'una superfície limitada per una circumferència o bé de diferents tipus de cercols de bóta. Es troben variants com *cèrcol*, *círcol*, o *xescle*. Del llatí *CIRCULU*.

(V. III, pàg. 123, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

SOT DE LES BASSES DE LES EUGUES

És la unió del sot de Pla Castell i el sot de la Timbarra, fins a trobar la riera d'Arbúcies, prop del Villaró.

EUGA, EGUA, femella del cavall. Del llatí *EQUA*.

(V. IV, pàg. 647, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

SOT BAXUS

Es troba en la propietat del Vidal, anotat per Josep Sajaloli, procurador de la finca a mitjan segle XX. *AMB*, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

SOT D'EN BECAINA

Sot del marge esquerra de la riera de Ridecòs, proper al turó de Sant Gracià.

BECAINA, inclinació ràpida del cap, feta involuntàriament per efecte de la son. Derivat de BEC.

(V. II, pàg. 403, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

BECAINA, 'inclinació ràpida del cap, feta involuntàriament per efecte de la son'. Hi ha uns romanços dedicats al cap de bandolers dit *Vacayna*. Verdguer en recollí una versió a Prats de Lluçanès, i s'hi parla d'Osor, Arbúcies, Amer, les Planes i Sta. Coloma. Sembla que es tracta d'una cançó del s. XVIII i el nom li fou donat a aquest bandoler perquè era molt donat a dormir. *Becaina* està fet de *bec*, amb el sufix afectiu *-aina*.

(V. I, pàg. 742, DECLC, J. Coromines)

SOT DELS BALADRES

Afluent del marge dret de la Riera d'Arbúcies. Es troba a Lliors, sota el Serrat de les Envistes.

BALADRES, planta de la família de les apocínies. És un arbust que té les fulles lanceolades i les flors vermelloses o blanques, i és molt verinós.

(V. II, pàg. 220, *Diccionari Català, Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT DEL BODAIXÓ

Té el seu origen sobre del mas Bodaixó, per unir-se després amb el sot de Ramilans.

SOT DEL BOIXAUS

1950. De la propietat del Vidal. El Sot del Boixaus es troba anotat per Josep Sajaloli, procurador de la finca del Vidal.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

SOT DELS CAVALLS

Es troba a Cerdans. Té el seu origen a les Roques del Mataró i aporta les seves aigües al Riufred.

SOT DE CAN CLOS

Afluent del marge esquerra de la riera de Riudecòs, que comença a prop de can Clos de Joanet, per ajuntar-se en l'esmentada riera prop de la Pedrosa.

SOT DE CAL GALL

És el mateix que anomenem Torrent del Minyó.

SOT DE CAMAFOSCA

30 de juliol de 1923. Acta de partió i amollonament del terme municipal d'Arbúcies amb el de Sant Feliu de Buixalleu. El punt on es troben els termes municipals d'Arbúcies, Riells i Sant Feliu de Buixalleu, és en el Sot de Camafosca.

AHMA

SOT DE LES CANALS

Afluent de la riera d'Arbúcies que té el seu origen a sota del turó de la Brolla, per ajuntar-se amb el sot de les Bases de les Eugues, a prop del Regàs de Lliors.

Es la continuació del sot de l'Escarabat, que passa a ser l'afluent principal de la riera de lesTruites.

SOT DEL CANYER

Afluent de la riera de Joanet, que té el seu origen a can Canaleta.

CANYER, lloc poblat de canyes on es guarden les canyes seques. Fossar. Derivat de *Canya*, del llatí CANNA. Llinatge existent a Arbúcies, Barcelona, etc.

(V. II, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT DE CASALEDES

10 de novembre de 1889. Venda atorgada per Narcisa Ferrer i Vilà a favor de Joan Dalmau i Mas, dels masos Merla i Ullastre. En les afrontacions del mas Merla s'esmenta el Sot o torrent de Casaledes.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

CASALEDES, derivat de casa. Ja a partir de les Cròniques pren més força en el sentit de casar-se, (fins s. XIII) per paral·lelisme amb altres llengües. També *Casalatge* 'terra cedida al pagès'.

(V. II, pàg. 605, DECLC, J. Coromines)

SOT DE LA CASANOVA

Neix en el Corral de la Vila, terme de Viladrau i baixa a prop de la Casanova d'en Vila, fins el Faig Gros.

SOT DE LA CASANOVA D'EN BLANC

Neix sota el turó de cal Pigot, i és proper a la Casanova d'en Blanc.

SOT DE LA CASANOVA D'EN FÀBREGA

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amollonament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Hilari Sacalm, després de la serra de Moragues segueix la línia divisòria travessant el Sot de la Casanova d'en Fàbrega, per tornar pujar a un turonet on hi ha un roquissar vora al camí, amb el molló núm. 18.

AHMA

SOT DE LA CASANOVA D'EN VILA

Neix en el Corral de la Vila, terme de Viladrau i baixa a prop de la Casanova d'en Vila, fins al Faig Gros.

SOT DE LA CASANOVA DEL VIDAL

El Sot de la Casanova limita amb el Salt de la Nou. Anotació feta per Josep Sajaloli, procurador de la finca del Vidal a mitjan segle XX.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

SOT DE CASTELLETS

Es troba a Cerdans. Després de la unió del sot de Coll de Revell amb el sot de la Riera Gran fins el sot de can Joanic, rep el nom de Sot de Castellet, per continuar després la riera de can Dorca.

SOT DEL CLOT

Afluent de la riera de les Truites que té el seu origen a sobre la font del Roser, i és travessat per la pista que va al Vilar per un pont abans d'arribar a la casa.

SOT DE COMELLES

1896. Acta de partió i amollonament del terme municipal d'Arbúcies. En el terme de Fogars de Montclús, entre el sot de la Faixeda Fosca i el serrat Peça d'en Vidal es troba el Sot de Comelles.

AHMA

SOT DE LA CORNELLANA

Té el seu origen sota de can Ferrer, per retre les aigües a la riera d'Arbúcies, a prop de Dosrius.

CORNELLANA, topònim d'un poblet de l'Alt Urgell. Llinatge existent a Ainet de Besan. Del llatí CORNELIANA, derivat del nom propi CORNELIUS.

(V. III, pàg. 552, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT D'EN CORTINA O SOT DE LA CORTINA

1896. Acta de partió i amollonament del terme d'Arbúcies. En el terme de Fogars de Montclús, entre el camí ral que va des de la casa de Coll de Te a St. Marçal i el serrat Pla de Lan es troba el Sot d'en Cortina. El 1974 es coneix com a sot de la Cortina.

AHMA

SOT D'EN CROUS o DEL CROUS

Es troba a Lliors. És la continuació del sot del Faig Gros i el sot de la Fossa, fins a trobar la riera d'Arbúcies.

22 de novembre de 1875. inventari sobre els béns de la família Pons. Entre les diverses propietats s'esmenta una peça de terra plantada de castanys per rodells, en el paratge anomenat Pla Sapos, que afronta a orient amb el Sot d'en Crous. Es troba a prop de can Pere Parés.

Fons patrimonial de la família Pons Lleonart.

SOT DELS DESCASADORS

Afluent de la riera del Pont Cremat. Té el seu origen a sota de la Creu, prop del turó de Murgolers, davallant fins a la font de la Marededéu. També és nomenat sot de l'Escala.

DESCASADORS, balç o cingle molt alt. Derivat de *descasar*. És un nom humorístic, el fonament del qual és que per a descasar-se és necessari que mori un dels dos casats, i en tirar-se daltabaix d'un cingle prou alt, ja està complerta aquesta condició. No sabem si també es pot referir a Sot dels Caçadors.

(V. IV, pàg. 190, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT DE CAN DORCA

Té el seu origen cap a l'Hostal de la Teia, per unir-se a la riera de can Dorca sota el mas del mateix nom.

SOT DE L'ESCALA

Afluent de la riera del Pont Cremat, té el seu origen a sota de la Creu, prop del turó de Murgolers, devallant fins a la font de la Marededéu. També és nomenat sot dels Descasadors.

SOT DE L' ESCARABAT

És la capçalera del sot de les Canals; té el seu inici sota del turó d'Arenys.

SOT DE L'ESQUEI BLANC

Es troba prop de cal Cucut.

SOT DEL FAIG GROS

Es format per la unió de tres sots: el de la Bassa Seca, el de la Casanova i el de la Baga, per continuar després amb el nom de sot del Crous.

SOT D'EN FAÏNA

Afluent de la riera Xica, recull les aigües entre el Pla de Vern i la Pradella, fins a la Torre de Pujals.

FAÏNA, fruit del faig, que es dona per aliment als porcs i a l'aviram. Del llatí FAGINA, 'cosa pertanyent al faig'.

(V. V, pàg. 698, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT DE LA FAIXEDA FOSCA

1896. Acta de partió i amollonament del terme municipal d'Arbúcies. En el termenal de Fogars de Montclús, entre la riera de Vilanova i el sot de Comelles es troba el Sot de la Faixeda Fosca.

AHMA

SOT DE LA FEIXA NOVA

Afluent de la riera de can Dorca, que té el seu origen al Serrat de la Teularia i baixa pel Pujol.

SOT FIGUERASSA

1952. El Sot de la Figarassa, dins de la propietat

del Vidal, es troba anotat per Josep Sajaloli, procurador de la finca del Vidal a mitjan segle XX.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

SOT DE FOGUERES DE MONTSORIU

És el mateix que rep el nom dels Horts de Fogueres de Montsoriu.

SOT DE LA FONT CALENTA

Es troba a Cerdans; té el seu origen a Pujals de Dalt i s'ajunta amb el sot de Coll de Revell.

SOT DE FONT CUARELLA

Es troba a Cerdans, entre el Serrat i Pla d'Úfol.

SOT DE LA FONT D'OR

Es troba a Cerdans, on hi ha la Font d'Or. Antigament s'anomenava Font Bona.

SOT DE LA FONT DE LA GINESTA

Es troba entre el Graners i els Corral del Vidal.

SOT DE LA FONT DELS CAPELLANS

Afluent del marge dret de la riera Xica, que té el seu origen a sota del Pla d'en Liro i en direcció a la Casanova de Pujals.

SOT DE LES FONTIQUES

Es troba prop del Regàs, entre el sot del Mal Pas i el sot de l'Infern.

SOT DE FONTSFREDES

Afluent del marge dret de la Riera d'Arbúcies; es troba a Lliors, a ponent del Serrat de les Envistes.

SOT DE LA FOSSA

Neix al turó de Palomeres i baixa entre el Pla d'Àguiles i el Coll de Ciders, per trobar-se amb el sot del Crous.

SOT DEL FREIXE

Té el seu origen a sota del Serrat de la Roquera, per trobar-se amb el sot de Coll de Revell.

SOT DE LES GATONERES

5 d'abril de 1570. Anotació que fa en Regàs de Lliors sobre la casa d'en Campeny, pagès d'Arbúcies, d'un cens que rep d'un tros de terra situada en el lloc anomenat el Sot de just les Gatonerres. Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

SOT DE LA GATOSA

Veïnat de cal Monjo.

GATOSA, planta lleguminosa de l'espècie *Ulex parviflorus*. És un arbust de 4 a 10 dm., amb espines robustes, de fulles curtes i flors molt petites; el llegum és pelut amb sis llavors. Es fa per boscos i llocs àrids, especialment de la regió mediterrània. Derivat de GAT, per comparació de les punxades d'aquestes plantes amb les esgarrapades del gat. (V. VI, pàg. 230, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT DE LA GENETA

Afluent de la riera d'Arbúcies en el veïnat de Montsoriu, que és la continuació del sot de can Pendó i que acabarà amb el nom de sot de Reixac.

GENETA, mamífer carnívor de la família dels vivèrrids, espècie *Genetta geneta*, que té mig metre de llargada sense comptar la cua; viu pels boscos i garrigues i s'alimenta de mamífers petits i ocells i si pot entrar en els galliners xucla la sang de les gallines.

Segons E.Clos prové de l'àrab GARNEIT, en canvi Griera comenta que prové de *Dianeta*, de DIANA, nom de la deessa dels boscos en la mitologia romana. (V. VI, pàg. 259-260, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT DE L'HOM

14 de desembre de 1930. Venda atorgada per Josep Villaret i Albanell, d'Arbúcies, a favor de Joan Llorà i Carme Momplet, cònjuges i pagesos d'Espinelles, del mas Masromeu d'Arbúcies, propietat que es rega amb l'aigua dels anomenats Sot de Pla de Parés o de l'Hom i sot de Pla de Pigot. Document de la família Llorà i Argemí.

SOT DELS HORTS DE FOGUERES DE MONTSORIU

Té el seu origen a Fogueres de Montsoriu i rep més avall el nom de sot de can Pendó.

SOT DE CA N'ILLA

Afluent de la riera de Riudecòs; té el seu origen a la Barraca d'en Torra i passa a prop de ca n'Illa, can Joandó i can Magí.

SOT DE L'INFERN

Afluent de la riera d'Arbúcies. Es troba entre el Congost i la caseta d'en Rabat. A prop de la Nespla hi ha la unió del sot de la Nespla i el sot de l'Obi, que junts formen el Sot de l'Infern.

7 de novembre de 1889. Acta de partió i amollo-nament del terme municipal d'Arbúcies amb el de Sant Miquel de Cladells. Després de l'Aulet d'en Cortina es troba la unió dels torrents Cortina i Sot de l'Infern. I més endavant, després de la Castanyareda d'en Ramon, es torna a trobar el Sot de l'Infern.

AHMA

INFERN, lloc extremadament llunyà o fatigós d'anar-hi. Pres del llatí INFERNUS.

(V. VI, pàg. 657, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT JANOT

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amollo-nament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Hilari Sacalm, després de travessar la carretera de l'Estat, segueix el límit de la propietat de la Barraca d'en Torra fins al Sot Janot, on enmig d'un roquissar hi ha el molló núm. 20.

AHMA

SOT D'EN JAUME

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers la de Barcelona i Vic, s'esmenta que del torrent anomenat Repiaix, darrera del castell o torre de Montsoriu, fins a un molló que es troba en una altra fondalada denominada Sot d'en Jaume, al nord i el serrat

anomenat de Castellet, al sud, ve formant una línia quasi recta.

APA, Notes de Mn. Banús.

SOT DE CAN JOANIC

Afluent de la riera de can Dorca; té el seu origen a prop de can Joanic.

SOT DE L'HOME MORT

Es troba abans d'arribar al Mas Dalmau.

SOT DEL LLOR

7 de novembre de 1889. Acta de partió i amollo-nament del terme municipal d'Arbúcies amb Sant Miquel de Cladells. Entre el camí veïnal de St. Hilari a Santa Coloma de Farners i la Castanyareda d'en Canaleta, es troba el barranc Sot del Llor.

AHMA

LLOR, llorer. Poblet a prop de Sta. Coloma de Farners. Del llatí LAURU.

(V. VII, pàg. 53-54, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT DEL MALPÀS

Té el seu origen sota la Roca del Cabrer, davallant fins davant del Regàs de Lliors, per trobar-se amb la riera d'Arbúcies.

SOT DE MARIA NEGRA

20 de novembre de 1886. Acta de partió i amollo-nament del terme municipal d'Arbúcies amb el de Fogars de Montclús. Entre la riera de Vilanova i el sot de la Faixeda Fosca es troba el torrent Sot de Maria Negra.

AHMA

SOT D'EN MARIANO

Afluent de la riera de can Dorca que rep les aigües del sot de l'Om i del sot de can Pere Villaret.

SOT DEL MATADERO

Afluent de la riera de Riudecòs, que té el seu origen a sota del Camp d'en Pau a Joanet, davallant fins ajuntar-se amb l'esmentada riera a prop de can Ferriol.

SOT DE CAN MERLA

És la continuació del sot del Turó d'en Puig fins a sota de can Merla, per continuar amb el nom de Sot de la Torre, per acabar amb el de riera Xica.

SOT DE LA MERLETA

Es troba entre el Corral d'en Segalars i el Corral de la Casanova del Crous, per unir-se més avall amb el sot de la Casanova del Crous. També és conegut pel nom de Sot del Corral de la Casanova del Crous.

SOT DE LA MINA

Es troba entre Mollfulleda i la Petja de Sant Salvi, on hi ha la font de la Mina i la bassa del mateix nom.

SOT DE LES MINES

Afluent de la riera de les Truites, que neix a sota dels Castelletes.

SOT DEL MOLÍ DE LES FEIXES

Afluent de la riera d'Arbúcies que té el seu origen a prop de la Teularia i baixa entre can Pla de Lliors i el Moliner de les Feixes.

SOT DE MONTPLET

Afluent de la riera d'Arbúcies que té el seu origen al Pla de Fesol i baixa pel Montplet.

SOT DE MORAGUES

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amollo-nament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Hilari Sacalm, entre el turó Bassa d'en Merla i el turó Moragues, es travessa el Sot de Moragues.

AHMA

SOT DE LA MORERA

Recull les aigües del turó de Talrà en el vessant de la Morera per ajuntar-se amb el sot de Pere Bord. Es troba al veïnat de Mollfulleda

SOT DE LES MUNTANYES

Sot que baixa de Font de Llops fins a la Font de la

Marededéu, per formar després la riera del Pont Cremat.

SOT DE LA NESPLA

Té el seu origen sobre la font del *Muro*, per ajuntar-se amb el sot de l'Obi, a prop de la Nespla, conegut també com a Sot de l'Infern.

SOT DE NIGÓ

Es troba a Lliors. Afluent del marge esquerra de la riera d'Arbúcies, que baixa de les Queredes en direcció al Crous. Podria ser que fos el mateix torrent de Niu Bo, esmentat el 1284 i 1712.

SOT DE LA NOU

Es troba a la propietat del Vidal, anotat per Josep Sajaloli, procurador de la finca del Vidal, a mitjan segle XX.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

SOT DE L'OBÍ

Té el seu origen sota el Pla d'en Jep Xic, per ajuntar-se amb el sot de la Nespla i junts formen el sot de l'Infern.

OBI, recipient fet d'una soca buidada per un costat, que serveix per a posar-hi el menjar dels porcs; rec o canal de fusta per a conduir l'aigua. De llatí vulgar ALBEU, variant del clàssic ALBEUS, 'canal', 'pica de fusta per a donar menjar als animals'.

(V. VII, pàg. 827-828, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT D'ORELLES

Afluent de la riera de les truites que té el seu origen a sota dels Castelletes.

ORELLES, nom que es dona a diferents plantes i també a algun tipus de bolets. Del llatí AURICULA. (V. VIII, pàg. 36, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT DE L'OU NEGRE

Es troba en la propietat del Vidal, anotat per Josep

Sajaloli, procurador de la finca del Vidal a mitjan segle XX.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

SOT DE CAN PAIRANA

Afluent de la riera d'Arbúcies; és al final del sot de Puigdamunt, que rep el nom del mas Can Pairana.

SOT DE PALAÏNA

Té el seu origen sota el turó de Palaïna, per ajuntar-se després amb el sot del Motplet.

SOT D'EN PANDRO

10 de desembre de 1896. En la delimitació i amononament del terme municipal d'Arbúcies, límitrof amb el de Sant Hilari Sacalm, després de pujar pel curs del torrent de la Galtera, es passa seguidament pel torrent Sot d'en Pandro, fins al seu principi.

AHMA

PANDRA, grafia anterior i incorrecta, per PENDRE. V. VIII, pàg. 175-176, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT PANEDDES

Té el seu origen a sota de can Francàs i davalla pel carrer Montseny fins al torrent dels Capellans. Avui és el carrer Montseny.

SOT DE LA PARTIÓ DE LA MASÓ

Afluent de la riera de Joanet, que té el seu origen a sota de les Planes de la Masó i davalla entre can Canaleta i cal Vigilant.

http://www.onomastica.cat/sites/onomastica.cat/files/o2_plaza.PDF

SOT DE LA PEÇA D'EN QUADRES

21 de maig de 1965. Extinció del foc del Pla de l'Espinal, en el sot de la Peça d'en Quadres. Està en la propietat del Vidal, documentat pel procurador Josep Sajaloli.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

SOT DE CAN PENDÓ

Té el seu origen a sota de Coll de Castellà i segueix fins passat el mas Can Pendó, per rebre després el nom de sot de la Geneta.

SOT DE LES PENYES

Es troba a sota de can Pere Bord.

SOT DE CAN PERE BORD

Afluent de la riera de Riudecòs; té el seu origen a sobre de can Pere Bord, per rebre més avall el nom de sot de la Baga de la Bàmbola.

SOT DEL PIGOT

Té el seu origen a sota del turó de la Fàbrega i transcorre fins a Pla de Pigot, per rebre després el nom de sot de can Pere Villaret.

SOT DE PLA CASTELL

Té el seu origen a Pla Castell, per ajuntar-se després amb el sot de la Timbarra i formar junts el sot de les Basses de les Eugues.

SOT DEL PLA DE PARÉS

14 de desembre de 1930. Venda atorgada per Josep Villaret i Albanell, d'Arbúcies, a favor de Joan Llorà i Masó i de Carme Momplet i Boix, pagesos d'Espinelves, del Masromeu d'Arbúcies, el qual es rega amb l'aigua dels anomenats sots del Pla de Parés o de l'Hom i Sot del Pla de Pigot.

Fons patrimonial de la família Llorà.

SOT DEL PLA DE PIGOT

14 de desembre de 1930. Venda atorgada per Josep Villaret i Albanell, d'Arbúcies, a favor de Joan Llorà i Carme Momplet, cònjugues i pagesos d'Espinelves, del mas Masromeu d'Arbúcies. En l'escriptura consta que les terres es reguen de l'aigua dels anomenats Sot de Pla Parés o de l'Hom i Sot del Pla de Pigot.

Document de la família Llorà i Argemí.

SOT DE PLA DE VERN

9 de maig de 1873. Conveni sobre renúncia de drets i cessió de terreny atorgat entre Joan Fer-

rer, pagès de St. Pere Desplà, d'una part i de l'altra Joan Pujals, pagès d'Arbúcies. Entre les diferents peces de terra i afrontacions s'esmenta el Sot de Pla de Vern.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

SOT DE PLA DE XIFRA

Té el seu origen a sota del Pla de Vern i descendeix prop de Pla de Xifra, per ajuntar-se a la riera d'Arbúcies sota de l'Olivar.

XIFRA, escrit també XIFRE. Llinatge existent a Anglès, Riells, Lloret de Mar, Sta. Coloma de Farners, etc. Hi ha la variant *Xifré* existent a Arbúcies, Montseny, etc. Variant de *Gifre*, cognom que ve del nom personal germànic GIFFRID (origen més probable que el WIGFRID que proposa Balari).

(V. X, pàg. 940, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

SOT DE CAN PLANELLA

Afluent de la riera de Riudecòs que baixa de malhivern i de can Planella.

SOT DEL POL

Afluent de la riera d'Arbúcies, a prop del Pol; està format per la unió dels tres sots: sot de can Nasi, sot de la font de Rient i els sot de les Nogueres.

SOT DE PONTVIU

Afluent de la riera de les Truites; neix al peu de les Agudes, i més avall rep el nom de sot de Marianegra.

SOT DE LA POR

Afluent de la riera de can Dorca; és la continuació del sot de l'Afrau, que es troba amb l'esmentada riera a les penyes de can Dorca.

SOT DE LA PORQUERA

12 de juliol de 1890. Venda atorgada per Llorenç Vidal i Garrofa, a favor de Trinitat Oms i Ruyra, de tota la propietat del Vidal. Consta que es reguen part de les seves terres amb l'aigua del torrent Sot de la Porquera.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

SOT DE LA PRADELLA

9 de maig de 1873. Conveni sobre renúncia de drets i cessió de terreny atorgat entre Joan Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, d'una part i de l'altra Joan Pujals, pagès d'Arbúcies. Entre les diferents peces de terra i afrontacions s'esmenta el Sot de la Pradella.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

SOT D'EN PUIG

9 de març de 1884. Expedient possessori a instància de Josep Ferrer i Tusell on s'esmenta la Casanova d'en Feliu, que es rega de l'aigua de la riera anomenada d'en Vidal i també de l'aigua del Sot d'en Puig.

Fons patrimonial de la família Soms Ferrer.

SOT DE PUIG DAMUNT

Aquest sot davalla del Roters fins al torrent del Botifarró, per formar el Sot de can Pairana. És el mateix Sot d'en Puig. Antigament era el Sot de la Canal.

SOT D'EN PUJOL

Afluent de la riera d'Arbúcies, proper al Regàs, que té el seu origen a sota del turó de la Baga de l'Hostal de la Teia.

SOT DE RAMILANS / REMILANS

Afluent de la riera de Riudecòs, que recull les aigües del sot de Pere Bord, del sot del Bodaixó i del sot de la Mina.

RAMILANS, llinatge existent a Arbúcies, Fogars de Tordera, Jorba, Maçanes Sant Feliu de Guíxols, etc. Sembla relacionat amb el nom personal germànic REMILA.

(V. IX, pàg. 124, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

SOT DE CAN RECARENS

Té el seu origen sobre el Roters; davalla entre els

Prats del Guacs i del Roters per seguir cap a can Recarens fins a Pirolla, on s'ajunta amb el sot de l'Escala i el sot de les Muntanyes.

SOT DEL REGADIU

Es troba a sota de Ferrús.

SOT DE REIXAC

Afluent de la riera d'Arbúcies, en el veïnat de Montsoriu, que consta el tram final del sot de la Geneta.

REIXAC, pala rodona que servia per a enforar i treure el pa del forn. Llinatge existent a diferents indrets, també amb les variants *Rexachs*, i per canvi de sufix les variants *Reixart* i *Reixat*. D'etimologia incerta. A França hi ha el topònim *Raissac* (que també és llinatge), evidentment emparentat amb el *Reixac* català.

(V. IX, pàg. 317, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

SOT D'EN RIERA

7 de novembre de 1889. Acta de partió i amolloament del terme municipal d'Arbúcies amb Sant Miquel de Cladells. Entre la Castanyareda d'en Canaleta i la Baga d'en Riera, es troba el Sot d'en Riera.

AHMA

SOT DE LA RIERA GRAN

Afluent de la riera de can Dorca; està format per la unió del sot de la Font d'Or i el sot del Ronyac. A prop de Terrers.

SOT DE LA RIERA XICA

Afluent de la riera de can Dorca, que té el seu origen a sobre de can Pla Vicente i a prop de Terrers.

SOT DE RIFLENYO / RIFENY

Afluent de la riera de Riudecòs, molt proper de can Riera de la Pineda.

RIFLER, s'ha usat en el sentit de 'gratar, rascar', avui encara *rifé* 'arrencar cànem'; però sobretot i va

haver una variant *rifler*, amb una *-l-* de més a més, en francès antic i mitjà. A França tingué importància, però després ha decaigut quedant reduït a alguns dialectes.

(V. VII, pàg. 321, DECLC, J. Coromines)

RIFENY, nadiu o propi del Riff, regió del Marroc; castellà *rifeño*.

(V. IX, pàg. 489, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT DE RIGRÒS

És a la capçalera de la riera d'Arbúcies

SOT DEL RONYAC

Es troba entre Pla Pigot i la Font de la Mancomunitat Montseny Guillerics. Té el seu origen a sota dels Cortals de Terrers i s'uneix amb el sot de la Font d'Or, per formar el sot de la Riera Gran.

RONYAC, espècie de berruga o tumor en el tronc d'un vegetal; rebrot que surt al peu de la soca d'un arbre.

(V. IX, pàg. 568, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT DEL ROTERS

Es el mateix sot anomenat d'en Puig Damunt.

ROTERS, conrador d'una rota o de rotes, tros de terra que era garriga i ha estat sembrada. Del llatí RUPTA (terra) 'terra rompuda'.

(V. IX, pàg. 594-595, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT DELS CASTANYERS

Afluent de la riera de Riudecòs. Es troba a Joanet i té el seu origen a sota de can Nofre.

SOT DELS ROURES TRENCATS

Es el mateix sot anomenat dels Baladres.

SOT DE LA SOLANA

Es troba a Cerdans i recull les aigües del sot de l'Alba o de l'Alber, sot de la Bassa del Faig i el sot

de la Font Cuarella, per ajuntarse amb el sot de Castellet i acabar formant la riera de Can Dorca

SOT DEL SORRER

És el sot que hi ha entre la Casanova d'en Dorca i el Pujol.

SOT DELS SUROS VELLS

Es troba sota de la Roca Portuga

SOT DEL TIL·LER

Té el seu origen sota el turó de Montfort; baixa prop de can Torrent del Mas, fins ajuntar-se amb la riera del Pont Cremat.

SOT DE LA TIMBARRA

Té el seu origen a sota de Pla d'Úfol, per unir-se després amb el sot de Pla Castell i formar junts el sot de les Basses de les Eugues.

TIMBARRA, timbarri, precipici, estimball.

(V. X, pàg. 285, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

SOT DE LA TORRE

És el curs de la riera Xica més proper a la Torre de la Pineda, avui Torre de Pujals.

SOT DEL TURÓ D'EN PUIG

És el sot que davalla del turó d'en Puig i del Pla Parer, que després rep el nom de sot de can Merla.

SOT DE L'ULLASTRE

Afluent de la riera Xica, que baixa de sobre el mas Ullastre.

30 d'agost de 1889. En la delimitació i amollo-nament del terme municipal d'Arbúcies, limítrof amb el de Sant Hilari Sacalm, entre el camí de ca l'Ullastre i el turó de la Bassa d'en Merla, es travessa al Sot de l'Ullastre.

A. H. M. A.

ULLASTRE, olivera borda, no empeltada. Llinatge existent en diferents llocs, però abunda més la forma *Ullastres*. Del llatí OLEASTRUM.

(V. X, pàg. 606, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

SOT DEL VENTALLOL

Afluent de la riera Xica, vora el camí d'anar a Joanet.

VENTAYOL, llinatge existent a Barcelona Palma, etc. VENTAJOL, VENTATJOL, vent de mar brut, que es mescla amb el llevat. Etimologia que probablement prové d'un patronímic llatí VENTIDIOLUS, derivat del nom personal VENTIDIUS.

(V. X, pàg. 712, 715, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

SOT DE CAN VERNIC

Afluent de la riera de les Truites. Es troba prop de la casa de can Vernic.

BERNICH, del nom propi germànic BERNWICH. (V. II, pàg. 447, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

VERNIC, v. VERNÍS. Sembla que no hi ha dubte que pot venir d'una forma semblant a l'italià *vernico*, participi de l'italià anterior *vernicare*, 'envernissar'. Hi ha molts escrits sobre l'origen d'aquest mot, però no tenim prou coneixement dels fets filològics.

(V. IX, pàg. 178, DECLC, pàg. 178)

VERNIC, no sabem si pot estar relacionat amb VERNICA, 'bosc de verns', com s'esmenta a Osor.

Quaderns de la Selva, 21, Fèlix Bruguera Ligeró, pàg. 21.

SOT DELS VERNS

Es troba sobre can Jep Vilà. Trobem dos llocs situats en espais diferenciats, però que són coneguts amb el mateix nom.

VERN, probablement pot tractar-se d'un sot o lloc que està envoltat d'arbres que coneixem amb aquest nom.

SOT DELS VERNS

Es troba sobre el Purgatori.

SOT DE MAS VIADER

Afluent de la riera Xica. Es troba a prop de la Torre de Pujals.

SOT DEL VILLARÓ

Es troba a Lliors. Afluent del marge esquerra de la Riera d'Arbúcies, que baixa del Crous fins al Villaró.

SOT XIC

Afluent de la riera de la Nou, que té el seu origen a sota del collet de Vilanova i s'ajunta amb el sot de la Porquera.

SOT DE CAL XIQUET

Té el seu origen a sobre de cal Xiquet, per ajuntar-se a la riera d'Arbúcies, en l'indret de les Gatoneres.